

1614

התקשרות

מצורף גם
לשבועון
כפר חב"ד

130884 / Melamed Yossi

התוועדות, כ' מנחם־אב תשל"ו

**יש תאוות טובות? איך ננהל נכון את החשק והתאוות לענייני העולם הזה?
שיעור בלקוטי שיחות**

**אינך מרגיש שימי חודש אלול שונים מכל ימות השנה!?
התוועדות עם הרבי**

**כיצד עושים 'כלי' כדי 'לאחוז' את הגילוי האלוקי שבחודש אלול?
אור וחיות**

עומדים אנו בערב שבת מברכים חודש אלול, שהיא גם ערב ראש חודש אלול. רגש הלב עולה על גדותיו וכל יהודי ניצב הכן, לנצל כראוי את החודש הגדול העומד לפתחיו.

ב'התוועדות עם הרבי' בפתח הגיליון נפגוש את קריאתו המעוררת של הרבי: כיצד שייך שיהודי יתייחס לחודש אלול בשוויון נפש, כמו כל ימות השנה? אין זאת אלא מפני שהינו שקוע בענייני העולם, עד ששוכח על ה"ונפלינו" - תפקידו וכוחו המיוחד של כל יהודי.

המאמר במדור 'אור וחיות' עוסק אף הוא בענייני חודש אלול. כמו מאמרים רבים אחרים, גם מאמר זה מבוסס על מאמרו המפורסם של רבינו הזקן, ועוסק בביאור משל "המלך בשדה" שבו.

במדור 'שיעור בלקוטי שיחות' נלמד שיעור לחיים, פשוטו כמשמעו, על התנהלות נכונה אל מול תאוות העולם. בשיעור נחשף לרעיון מחודש: המעבר מן ה'מדבר', משולל התאוות, אל ארץ ישראל, מקום בו נותנת התורה מקום ל"תאוות נפשך לאכול בשר", הינה עלייה ולא ירידה! עלינו רק לדעת כיצד להביאה לידי פועל.

בתפילה שבימי חודש אלול אלו, בהם "המלך בשדה" נזכה לגילוי השלם של מלכותו יתברך, בביאת משיח צדקנו תכף ומיד ממש.

03 כאשר יהודי טוען שאינו מרגיש הבדל בין חודש אלול לשאר חודשי השנה, מעיד הדבר שהוא שקוע וטרוד בענייני 'העולם הגדול' ושוכח על ייחודו כיהודי; אם יהודי יכול במוצא פיו להפוך בהמת חולין ל'הקדש', ודאי הדבר שהוא בעצמו הינו קדוש • **התוועדות עם הרבי**

04 כשבני ישראל נכנסים לארץ הם לפתע משתוקקים לאכול בשר, במין תאוותנות שקודם הם כלל לא הכירו. הם מקבלים רשות לאכול בשר במגבלות מסוימות. סיפורו של הבשר לוקח אותנו לשיעור חשוב בדילמות היומיום שלנו בעבודת השם • **שיעור בלקוטי שיחות**

12 מה גרם לליבו של בחור מבית חסידי להימשך אחר הנצרות, רחמנא ליצלן? ומה למד הרבי מהרעל שנמצא בתוך בית המרקחת? – על חשיבות ההקפדה על כשרות המזון, וההשלכה העמוקה של הדבר על נפש האדם • **שולחן שבת חסידי**

14 מהו עומק המשל אודות חודש אלול בו "המלך בשדה"? כיצד 'אוחזים' את ה'אש' האלוהית ב'פתילה' שלא תכבה? – ביאור עבודת חודש אלול על יסוד מאמר רבינו הזקן ב'לקוטי תורה' • **אור וחיות**

למנוי דיגיטלי ל'התקשרות':
chabadisrael.co.il/alonichabad

עת לדעת – 13 • לוח חב"ד – 16 • פרקי אבות – 20
• שניים מקרא – 21 • זמנים ושיעורי השבוע – 32

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו
י"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונב
עורך ראשי: שלום בלוי עריכה: הרב יוסף יצחק מרגליות
מו"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 1122 כפר חב"ד
6084000 • ISSN 7474-0793 • גיליון 1614
לתגובות, הערות וחומרים לפרסום: HitkashrutEdit@gmail.com
התמונות מפורסמות באדיבות חברת JEM ותודתנו נתונה להם

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד
לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי
מנחם מענדל בהרה"ק רלו"ו מליובאוויטש
צוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחת שבת פרשת ראה תשכ"ט
(תורת מנחם כרך נז, עמוד 292)

התוועדות עם הרבי

מה אכפת לך שהגיעו לירח? אתה צריך להיות עסוק בעבודת חודש אלול!

כך הולך לעסקיו במסחר וכיוצא בזה, כמו בכל בוקר, ללא חילוק בין לפני שבת מברכים אלול או לאחר שבת מברכים אלול.

הוא מקיים אומנם את הציווי לומר את המזמור "לדוד ה' אורי", אבל מלבד אמירתו במשך שתי דקות וחצי, אינו מרגיש שצריכה להיות עבודת התשובה וכו'. ומה גם שאף אחד לא יעניק לו 'מדליה' עבור זה...

וכל זה - בגלל ששוכח את האמת לאמיתו, ש"זנפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה". והיינו, שכל מציאותו ומהותו של יהודי, הכמות והאיכות וכו', היא באופן אחר לגמרי! ולא כטעות העולם שיהודי שונה מגוי רק בכך שלומד תורה ומקיים מצוות, אלא יהודי הוא מציאות אחרת לגמרי.

וכפי שניתן לראות זאת, במכל שכן וקל וחומר, ממה שמצינו בנוגע למין החי - שביכולתו של יהודי לקחת בהמה, ובמאמר פיו להקדישה ל"קורבן", עד שעל ידי זה חלים עליה דינים וגדרים מיוחדים. והיינו, שאף שמדובר אודות בהמה שהייתה רועה בשדה ככל חברותיה, מכל מקום, בכוחו של יהודי לפעול על ידי דיבורו שמציאות הבשר, העור, הקרניים ואפילו הטלפיים שלה תהיה מציאות אחרת לגמרי!

ומזה מובן במכל שכן וקל וחומר - בנוגע לקדושתו של היהודי עצמו, שזוהי מציאות אחרת לגמרי ממציותו של גוי. ועניינו של יהודי הוא להביא זאת מן ה'כוח' [הפוטנציאל] אל ה'פועל'.

וכיוון שכן, הנה בבוא חודש אלול, צריכה להיות אצל יהודי העבודה ד"אני לדודי ודודי לי", שהוא עניין האחדות עם הקב"ה, באופן שיהיה ניכר עליו הן ביום ראשון בשבוע, ביום שני בשבוע, יום שלישי בשבוע, יום רביעי בשבוע, יום חמישי בשבוע, יום שישי בשבוע ועד ליום השבת, שאז בוודאי צריכה להיות ניכרת אצלו העבודה באופן שנעשה מציאות אחרת לגמרי.

כאשר בא זמן כמו שבת מברכים אלול, שאז צריך לפעול התעוררות בעצמו וכו', עיקר הקושי הוא - שאינו יכול להתנתק מחייו הרגילים, שעסוק עם "ישיבת כרכין" [ענייני העיר הגדולה...].

לדוגמא: הוא לא יכול להתאושש מהמאורע שהצליחו להגיע עד ללבנה. כבר עבר זמן רב ממאורע זה, והיה מספיק זמן להתבונן ולהפיק את כל ההוראות מזה, ומדוע אתה ממשיך עדיין לעסוק בזה בלהט?...

ובכלל: במה נחשב המהלך שהגיעו עד ללבנה לגבי המהלך של ירידת נשמתך לעולם? הרי זהו מהלך גדול יותר שלא בערך, לא רק בכמות, אלא בעיקר באיכות. שהרי הנשמה הייתה חצובה מתחת כיסא הכבוד, ומשם ירדה והתלבשה בגוף בשר ודם בעולם הזה. וכל הכוחות שהושקעו בירידת הנשמה בגוף, שזהו עניין ש'בחיך הבורא' בלבד, הם כדי שתמלא את שליחותך במשך הימים שהוקצבו לך, ואם כן, מדוע אינך ממלא את שליחותך?!

ובפרט כשעומדים כבר בשבת מברכים אלול, ומגיע חודש אלול, שבו צריכה להיות העבודה של "אני לדודי ודודי לי", ואם כן, מה נוגע לך מה שהגיעו ללבנה, והאם מתכווננים להגיע רחוק יותר, לכוכב מאדים (כרצונו של גוי זה, ובניגוד לרצונו של גוי אחר) - אתה צריך להיות עסוק בעבודת חודש אלול!...

אבל, טוען הוא, שאינו מרגיש חילוק בין חודש אלול לחודש אייר או חודש שבט... כאשר מדובר בשבת ויום טוב מרגיש הוא חילוק לגבי ימות החול. שכן, להיותו יהודי דתי, אינו עוסק ב'עובדין דחול', ולובש בגדי שבת ואומר "לכו נרננה" וכו'; אבל בימות החול של חודש אלול, אינו מרגיש חילוק לגבי שאר ימות השנה...

הוא קם בבוקר, כמו בכל בוקר, ומסדר את ה"עניבה" - שהרי אי אפשר בלאו הכי [בלי זה], כיוון שזהו הפך מנהג המדינה - ואחר כך קורא את העיתון... כיוון שמתירא שאם לא ידע את כל מה שכתוב בעיתון, יאמרו עליו שהוא "בטלן"... ואחר

בשר כשר

כדבר שבשגרה, אנו רגילים לראות באטליזים ובסופרים נתחי בשר כשמדבקה גדולה של הכשר עליהם: "נשחט ונמלח כדין". כמה מפתיע יהיה אם נגלה שהמוצר הזה, "בשר כשר", היה מאכל שבמשך תקופה ארוכה בכלל לא היה קיים, ולו משום שליהודים היה אסור לאכול בשר סתם כך. מעבר לכך שרוב בעלי החיים היו אסורים באכילה מלכתחילה, ורק בעלי חיים שנשארו את סימני הטהרה היו מותרים - גם זה לא היה היתר 'לפתוח שולחן' או ליהנות ממנגל טוב סתם כך.

מאז מתן תורה, כל עוד שהו בני ישראל במדבר, היה מותר להם לאכול בשר רק במסגרת הקורבנות. בכל פעם שיהודי רצה לאכול בשר במדבר, הוא היה מקריב קורבן. נתחים מסוימים היו עולים על המזבח, והוא היה אוכל את השאר. אך לאכול בשר סתם כך - היה אסור מכל וכל. תחליפי בשר ומזונות בטעמי בשר היו להם בשפע, שכן במן הם היו יכולים לטעום את כל הטעמים שבעולם - אבל בשר ממשי לא היה להם.

אך לקראת הכניסה לארץ, משה רבינו מודיע ששם בארץ יהיה להם מוצר חדש על המדפים: "בשר תאווה". כך אומרת התורה¹:

כִּי יִרְחֹב ה' אֶל-לֶחֶידְךָ אֶת גִּבְלֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לְךָ, וְאָמַרְתָּ אֲכַלָּה בִּשְׂרָ, כִּי תֵאָוֶה נִפְשְׁךָ לֵאכֹל בִּשְׂרָ כְּכֹל אֹת נִפְשְׁךָ תֹאכַל בִּשְׂרָ. כִּי יִרְחַק מִמֶּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֶל-לֶחֶידְךָ לְשׁוֹם שְׁמוֹ שָׁם.

כאשר בני ישראל יתיישבו בארץ ישראל, חלקם הגדול יגורו הרחק מירושלים. בעוד במדבר הם התגוררו במקובץ, סביב המשכן והמזבח, לאחר שינחלו את הארץ יהיו מהם שיגורו רחוק. במצב כזה אי אפשר לאכול רק בשר קורבנות, הרי בלתי אפשרי לנסוע מהגליל לירושלים בכל שבת כדי לאכול חמין... בלשונו של רש"י²: "כי ירחק ממך המקום - ולא תוכל לבוא ולעשות שלמים בכל יום כמו עכשיו שהמשכן הולך עימם".

המרחק הזה יוצר מצב של "תֵּאָוֶה נִפְשְׁךָ לֵאכֹל בִּשְׂרָ", ובעקבות כך הקדוש ברוך הוא מסיר את האיסור ומרשה לאכול בשר 'סתם כך', "כָּל אֲנִי נִפְשְׁךָ תֹאכַל בִּשְׂרָ". בשר שנאכל סתם כך, שלא במסגרת הקרבת קורבן, מכונה כאן "בשר תאווה" - כלומר, בשר שנאכל לשם עונג והנאה גופנית בלבד.

אך אכילת "בשר תאווה" לא הותרה באופן גורף. משה רבינו ממשיך ומפרט באילו תנאים מותר יהיה לאכול בשר.

התנאי הראשון הוא **לשחוט** שחיטה כשרה³:

וּבַחֵת מִבְּקֶרֶד וּמִצֶּאֱנָד אֲשֶׁר נָתַן ה' לְךָ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתְךָ, וְאָכַלְתָּ בִּשְׂעִירֶיךָ כְּכֹל אֹת נִפְשְׁךָ.

1. דברים, יב, כ-כא.

2. שם.

3. דברים, שם.

שיעור בלקוטי שיחור

בשר וגם

כשבני ישראל נכנסים לארץ הם לפתע משתוקקים לאכול בשר, במין תאוותנות שקודם הם כלל לא הכירו. הם מקבלים רשות לאכול בשר במגבלות מסוימות.

סיפורו של הבשר לוקח אותנו לשיעור חשוב בדילמות היומיום שלנו בעבודת השם.

השיחה המלאה - בלקוטי שיחות, חלק ד, שיחה לכרשת ראה

אשר במדבר היו בני ישראל פרושים מענייני העולם, ואילו כבואם לארץ ישראל החלה אצלם העבודה בעולם, לעשותו "ארץ נושבת".

דור המדבר היה שקוע אך ורק ברוחניות ובעבודת השם, וכל צרכיו הגשמיים סופקו לו באפס מאמץ ובלי טרחה מצידו. צרכים בסיסיים כמו מגורים, אוכל ובגדים לא העסיקו אותם כלל, כי לכל זה דאגו להם משמיים. לכן עבודת השם שלהם הייתה מתוך דבקות מוחלטת, לא היה להם בעולמם דבר מלבד הקדוש ברוך הוא. הם היו פנויים לשבת כל היום כולו ולעסוק בתורה, מבלי להפסיק ולו לשנייה כדי להתעסק במשהו שאיננו קדושה ודבקות בהשם.

הכניסה לארץ מסמלת נקודת תפנית, סוג של "ציאה מהבועה" או מהענן הרוחני. בארץ ישראל בני ישראל מוכרחים להתעסק גם בעניינים שאינם קדושה, כמו מגורים, אוכל וביגוד. כאן הם צריכים להתחיל לדאוג לפרנסה, לבריאות ולכל שאר צרכי היומיום.

משלב זה, הם כבר לא עבדי השם בדבקות מוחלטת. מעכשיו נדרשת מהם עבודת השם בתצורה שונה. כעת הדגש עובר לקידוש ועידון חיי החומר. לעסוק בחיי החולין, אך לעשות זאת כמו יהודים, על פי התורה, ובכך להאיר את העולם באור האלוקות והקדושה.

זו עבודת השם שבמהותה עוסקת ביישובו של עולם. לא להתנתק מענייני העולם ולהסתגר בבית המדרש עם הגמרא. המשימה היא לצאת החוצה. לעבוד בשדה או ביקב, במוסך או בחנות, להשקיע זמן וכוחות בענייני היומיום - ותוך כדי כך לשמור על המצוות המיוחדות הקשורות בגילוי האלוקות השורר בארץ ישראל, כמו עורלה ושמירה, תרומות ומעשרות, צדקה והגירות. זה המצע שעומד מאחורי ההיתר לאכול "בשר תאוה" החל מהכניסה לארץ, כפי שנסביר מיד.

בירור המזון

התפנית שהתחוללה בצורת החיים, הגשמיים והרוחניים, עם הכניסה לארץ, מתבטאת, בין היתר, גם בתפריט ובצורות האכילה. נקרא את הדברים בלשוננו של הרבי:

חילוק זה בא לידי ביטוי בכל צורכיהם. ובנוגע לענייננו - אכילת בשר:

עם הכניסה לארץ וההיתר לאכול "בשר תאוה", באה המצווה לשחוט את הבשר כדי להכשיר אותו לאכילה. **"וּזְבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּמִצֹּאֲנֶךָ - וּזְבִיחָהּ"** פירושה שחיטה. למצווה זו דינים רבים, שאינם מפורטים בתורה שבכתב כי אם בתורה שבעל פה בלבד.

מגבלה נוספת באכילת בשר היא **להיזהר מאכילת הדם**:

רק חוק לבלתי אכל הדם כי הדם הוא הנפש ולא תאכל הנפש עם הבשר, לא תאכלנו על הארץ תשפכנו כמים, לא תאכלנו למען ייטב לך ולבניך אחרך כי תעשה הישר בעיני ה'.

בשר כשר הוא בשר שהומלח כדן, כאשר בתהליך המליחה כל הדם נשאב לחלוטין מן הבשר. מעניין לשים לב לכך שאת האיסור לאכול דם התורה כופלת ומשלשת, כדי להדגיש את חומרת האזהרה.

מאחורי הממד ההיסטורי וההלכתי, מתחולל סיפור רוחני. כתלמידים של הרבי, גם את הפסוקים האלה אנחנו קוראים מתוך מודעות לכך שמדובר ב"תורת חיים", כהוראה רלבנטית ומעשית לחיים שלנו בעבודת השם. את זה בדיוק ניגש ללמוד ולהבין: מדוע במדבר אסור היה לאכול "בשר תאוה", ולאחר הכניסה לארץ ישראל הותר? ומה משמעות הסייגים של שחיטה ואיסור הדם? - ניכנס לעניין ונגלה תובנות משמעותיות מאד על היחס הנכון לתאוות העולם הזה, אותן כולנו מכירים, מי יותר ומי פחות.

"ארץ נושבת"

השינוי בהרגלי צריכת הבשר של עם ישראל איננו השינוי היחיד שהתרחש עם הכניסה לארץ ישראל. למעשה, כל צורת חייהם, ובפרט צורת עבודת השם שלהם, השתנתה לחלוטין מתקופת המדבר לתקופת הישיבה בארץ.

מהו אותו שינוי מהותי?

כבר נתבאר כמה פעמים* במהות החילוק שבין המדבר וארץ ישראל,

4. שם, כג-כה.

א. ראה בארוכה לקו"ש ח"ד ע' 1042 ואילך.

ואוכלת את המן. הילדים טועמים בו גלידה, ההורים דווקא רוצים להרגיש טעם של סלט ירקות טרי, ולתינוקות אולי צריך לתת להרגיש במנת המן שלה טעם של מטרנה. אבל זו ממש לא הייתה "חגיגה של טעמים", שמערבת את כל החושים והופכת את הארוחה המשפחתית לחוויה מענגת ומפנקת. אם נסתכל על הצלחות שלהם נבחין מיד: הכול נראה אותו דבר, כמו "זרע גד לבן". זה לא מעורר את החושים כמו פיצה חמה וטרייה, עוגת שוקולד מתוקה או צ'פס עסיסי...

לעומת זאת, בכניסה לארץ כבר נדרש מהם משהו אחר. כאן הגדרת המשימה שלהם השתנתה. מעתה ואילך, השליחות היא להביא את הקדושה לתוך העולם, להשתמש בדברים החומריים כדי לעבוד את השם. בשביל לבצע את זה, הם היו צריכים לצאת מהבועה ולרדת מדרגה.

התוצאה הטבעית של זה הייתה שלפתע, הצרכים הגשמיים, הנוחות ואיכות החיים קיבלו משקל משמעותי. ליהודי שעובד את השם 'במדבר', שעסוק אך ורק בהתעלות ודבקות רוחנית, איך צורך ברכב ממוזג, בבית עם חצר או נוף פסטורלי. הוא פשוט 'מעל זה'. לעומת זאת, יהודי שעבודת השם שלו היא לחיות בתוך העולם כדי להאיר ולקדש אותו, צריך תשתית נאותה לחיים נוחים. עבודת השם שלו איננה סותרת את הרצון לחיות בתנאי חיים טובים.

זה בא לידי ביטוי גם בפעולה היומיומית הטבעית ביותר - האכילה. אם במדבר, האכילה הייתה פעולה טכנית-ביולוגית בלבד, עכשיו הם כבר התחילו להרגיש טעם באוכל. לפתע האוכל התחיל להפעיל ולגרות אצלם את החושים, את הטעם והריח, והוא נתפס כחוויה חושית מענגת.

כמובן, המטרה לא הייתה עצם הפעלת החושים. הרעיון היה להגדיר מחדש את המשימה, להשתמש בפעולת האכילה כדי 'לברר', לתקן ולקדש את האוכל עצמו וכך גם את הגוף הגשמי.

כעת אנו יכולים לראות באור חדש את הפסוקים שבהם פתחנו: "כִּי יִרְחִיב ה' אֶת-לִבְּךָ אֶת גְּבֻלְךָ כְּאֶשֶׁר דִּבֶּר לְךָ, וְאֶמְרָת אֲכִלָּה בְּשָׂר, כִּי תֵאָוֶה נַפְשְׁךָ לֶאֱכֹל בָּשָׂר". משה רבינו לא סתם מספר לבני ישראל על 'מוצר חדש' בכשרות מהודרת שהם רשאים לאכול, אלא מתאר להם את עבודת השם הנדרשת מהם עם הכניסה לארץ. בארץ ישראל, הוא מורה להם, תצטרכו לתת מקום לצרכים הגופניים, ולא להתנתק מהם ורק לדבוק בהם, כפי שהייתם רגילים עד כה במדבר.

המזון שבמדבר היה מן, לחם מן השמיים, שהוא מציאות שלמעלה מתענוגי עולם הזה. אף שבמן אפשר היה להרגיש את כל הטעמים, לא היה זה באופן מגושם, שכן במן לא הייתה קיימת "עין רואה" המביאה לכך ש"הלב חומד", כי לא היו רואים את מיני המאכל שאת טעמם הרגישו, ומשום כך המן אף לא היה משביע כלחם מן הארץ.

בהיות בני ישראל במדבר, מובדלים ומופרשים מן העולם, לא היה כל מקום לבשר תאוה. מציאות הבשר הייתה אומנם אפשרית, אבל רק בשר קודשים ולא בשר תאוה.

ורק מעת כניסתם לארץ ישראל, שבה החל הסדר של עבודת הביורים, הייתה קיימת גם אכילת בשר תאוה. כי לולא זאת לא יוכל להתקיים הביורור של מזון זה, ועבודת הביורור הנדרשת היא לאכול גם בשר זה "לשם שמיים", ולמעלה מזה באופן של "בכל דרכיך דעהו".

כל עוד בני ישראל היו במדבר, הם אכלו כמו שאנחנו היום לוקחים תרופה. גם לתרופה יש טעמים, אבל היא עניין בריאותי בלבד, לקיים ולחזק את הגוף. גם מהם נדרש שלא תהיה להם כל הנאה מאכילה. הם לא חשו עונג מהטעמים, מהריחות, מהמראות או מהמרקמים של האוכל. הם לא אכלו מתוך תשוקה או תאוותנות. פשוט כי הם עמדו במדרגה גבוהה מאד בעבודת השם, ושום דבר מחוץ לזה לא היה בעל ערך בעיניהם.

לכן, בתקופת השהות והנדודים במדבר, בני ישראל ניזונו מ"לחם ובשר" שמימיים וקדושים בלבד - הלחם היה המן הפלאי שירד להם משמיים, והבשר שלהם היה בשר הקורבנות בלבד. מעבר לכך הם לא הרגישו תשוקה או דחף לאוכל.

נחשוב על משפחה שיושבת באוהל במדבר,

ב. יומא עד, ב. וראה לקו"ש ח"ד ע' 1092.

ג. רש"י במדבר טו, לט.

ד. וגם - בכדי שתוכל להיות מציאות ד"ארץ נושבת", הוכרחה להיות מציאות התאוה. וע"ד מרז"ל (יומא סט, ב): נקטלי' (ליצרא דעבירה) כליא עלמא.

ה. ראה לקו"ש ח"ג ע' 907.

מעכשיו, אתם תכירו את המושג "בשר תאוה" - וזה יהיה חלק מעבודת השם שלכם.

עניין של טעם

תכונה רבה רחשה בביתו של אדמו"ר הזקן. הצדיק רבי שלמה מקרלין, חברו של הרבי מימי לימודיהם המשותפים במזריטש, עמד להגיע לביקור.

כל אחד מבני הבית רצה להשתתף בזכות הגדולה להכין את האוכל שיוגש לצדיקים בסעודתם, והם חילקו ביניהם את התפקידים. אלא שבעקבות טעות שנפלה, חל בלבול באחריות על תיבול הארוחה במלח, וכך כל אחד הוסיף לתבשיל כפית מלח, על דעת עצמו...

כשהצדיקים התיישבו לאכול, טעם רבי שלמה מעט מן התבשיל, וסילק את הצלחת הצידה. ואילו אדמו"ר הזקן אכל את המנה שהוגשה לו עד תומה.

"מדוע אינך אוכל?", תמה הרבי באוזני אורחו, והאורח השיב: "הרי זה מלוח כל כך, בלתי אכיל!"

נענה אדמו"ר הזקן ואמר: "מאז שהייתי אצל הרבי, המגיד ממזריטש, אינני מרגיש טעם באוכל".

"אין ושחט"

זו המשמעות הפנימית של מצוות השחיטה, שניתנה לבני ישראל בד בבד עם ההיתר לאכול "בשר תאוה". זאת משום ששני הדברים אכן באים יחד:

על שחיטה אומרת הגמרא "אין ושחט אלא ומשך", היינו שעניינה של השחיטה הוא משיכה.

משיכה פירושה הבאת דבר ממקום אחד למשנהו. וזהו התוכן הרוחני הנרמז בשחיטה: "למשוך" ולהכניס מרשות הרבים, עולם הקליפות, אל רשות היחיד, "יחידו של עולם".

בגמרא נאמר "אין ושחט אלא ומשך". כלומר, שפעולת השחיטה צריכה להיות בתנועה רכה של משיכה מצד לצד על צוואר בעל החיים, ולא בהכאה בכוח.

אנחנו ממוקדים כאן במסר הרוחני, וכך גם בנושא השחיטה. "אין ושחט אלא ומשך" מלמד אותנו שמטרתה של השחיטה היא 'למשוך', להעביר את המזון שלנו מצד לצד, ממצב למצב.

בדיוק כמו שדיברנו קודם - כאשר אנחנו אוכלים "לשם שמיים", כשעל השולחן שלנו נאמרים דברי תורה ומושרים ניגונים חסידיים, כשאנחנו מברכים על האוכל לפני ואחרי, כשאנחנו אוכלים בשביל לעבוד את השם - זו לא רק פעולה שעשתה אותנו מעודנים ומחוברים יותר. שינינו משהו במציאות, במה שעל הצלחת שלנו. לקחנו את האוכל, והעברנו אותו צד. כעת הוא לא סתם עוד מזון, אלא 'ניצוצות' קדושה שהתגלו ונגאלו.

וכך גם בכל תחום אחר בחיים. 'לשחוט' זה אומר לקחת סיטואציה שבמבט ראשוני נראית רחוקה ומנותקת מהקדושה, ולמשוך אותה לרשות הקדושה. להשתמש בעבודה כזמר או שחקן כדי להפיץ תכנים של אמונה וביטחון בהשם וציפייה לגאולה, או להפוך ארוחת ערב סתמית לשעת סיפורי צדיקים.

זו משמעות הציווי "וזבחת". כל מצב או מקום שאלהים נקלעת במהלך חייו, גם כאלה שכעת שייכים לתחום החולין, כמו מקום עבודה, טיסה או מעמד חברתי - חובה עליך 'לשחוט'! זו המשימה שלך להפוך אותו לקדושה, 'למשוך' אותו מרשות הקליפות והכוחות שמחוץ לקדושה, ולהעביר אותו אל הקדוש ברוך הוא.

ולאור מה שלמדנו, ברור מדוע מצוות השחיטה ניתנה לעם ישראל רק לאחר הכניסה לארץ⁵:

במדבר לא היה הכוח לפעול את הברירה השלם של "ומשך", להכניס את בשר התאוה ברשות יחידו של עולם, ולפיכך לא היה אז "ושחט".
ודווקא בכניסתם לארץ, כאשר מצד

5. בשיחה המקורית (סעיף ד-ה) מבאר הרבי בכך את עומק שיטת רבי עקיבא, לפיה במדבר היה בשר חולין מותר ללא שחיטה, בשונה מדעת רבי ישמעאל שהובאה לעיל, שבשר חולין נאסר במדבר. וראה שם (סעיף ו) שבפנימיות הדברים אין מחלוקת בין רבי ישמעאל לרבי עקיבא. מקוצר הידיעה נמנענו מלהיכנס ולבאר מחלוקת זו.

1. חולין ל, ב.
2. לקו"ת עקב טז, ד. דרמ"צ לז, א.

הלהט וההתלהבות של יהודי צריכים להיות רק בקדושה, וזהו עניין זריקת הדם על המזבח. ואילו כאשר ההתלהבות אינה בענייני קדושה, וגם אם ההתלהבות היא בדברים המותרים, ואפילו כאשר האדם משתמש בדברים אלו לשם שמיים, ואף "בכל דרכיך דעהו" - הרי מאחר שההתלהבות אינה ב"דעהו" אלא בדבר ההיתר, אומרת התורה על דם זה: "על הארץ תשפכנו" - ליהודי לא צריכה להיות כל שייכות להנהגה כזו!

כאשר יהודי מפנים כי לא נדרש ממנו 'לא להרגיש את המלח', לא נדרש ממנו להתנתק מכל העולם שסביבו, אלא להפך, נדרש ממנו לחיות בתוך העולם ולקדש אותו, לצאת לעבוד, להקים משפחה, להכיר את השכנים ולהיות מעורה בתוך החברה, ובתוך כל זה להיות שליח - התובנה הזו יכולה להביא אותו לידי טעות. הוא עלול לשקוע כל כך בגשמיות, עד שהיא תהיה העיקר בעיניו ובחייו.

נחשוב על יהודי שעובד לפרנסתו כנהג הסעות. מאחר שהוא חסיד, הוא עולה על ההגה כל יום בידיעה שזו השליחות שלו בעולם. כאן הוא פוגש אנשים, מציע להם להניח תפילין, 'זורק' להם ווארט חסידי, ומראה להם דוגמה חיה של יהודי מאמין ושומר מצוות ששמח ומאושר באמונתו.

באופן טבעי ומתבקש, אותו נהג חסידי ירצה שהמיניבוס שלו יהיה ממוזג, נעים ונקי. הוא ייקח אותו לשטיפה, וישמור עליו היטב. הוא גם רוצה שזה יהיה רכב חדיש ובלי תקלות, שיהיה חסכוני, ומדי פעם הוא גם רוכש לו עוד תוספים ושדרוגים.

כל ההתעסקות הזו לגיטימית, ואדרבה, היא חלק מהשליחות שלו, כי היא מסייעת לו להביא עוד נוסעים ולקרב עוד נשמות. כך הוא זוכה לרתום את כל ה'פיצ'רים' של הרכב לקדושה ולעבודת השם.

אלא שכאן אורבת לו סכנה. הוא עלול לשכוח שכל העיסוק ברכב הוא רק טפל, והעיקר הוא השליחות, וכך לשקוע עוד ועוד בעולם הרכב, עד שיקדיש לכך את כל המרץ וההתלהבות. לכן הוא חייב תמיד להיות עם יד על הדופק, ולחשוב לעצמו או להתייעץ עם רב או משפיע: האם אני עדיין זוכר את המטרה ואת המשימה, או שחלילה

הרחבת כוחות הנשמה נקבע הסדר של עבודת הבירורים, כולל גם בירור בשר תאוה - בשעה זו כבר נדרשה עבודת השחיטה. וסדר העבודה הוא שבכל דבר שיהודי עושה, וגם באכילת בשר תאוה, עליו לחוש שהדבר שייך לרשות יחידו של עולם.

כאשר בני ישראל שוהים במדבר, הם נמצאים עשרים וארבע שעות ביממה במצב של דבקות מוחלטת. כל המושג של תאוה לאוכל לא אמור להיות קיים אצלם, כמו שמופע תרבות מופרך מבחינתם. הם לא 'שחטו' שום דבר, הם לא 'משכו' שום רגע, מצב או דבר מעולם החולין אל הקדושה.

רק כאשר הם נערכים להיכנס לארץ, משה רבינו מגלה להם את הסוד של "וְיִבְחָהְךָ". מעכשיו, אתם אומנם יורדים מדרגת הדבקות המוחלטת, אבל אתם מקבלים את הכוח להעביר את כל מה שיש לכם, ואת העולם כולו, לרשות הקדושה, לרשותו של ריבונו של עולם.

"על הארץ תשפכנו!"

אלא שעלינו לזכור, ש"בשר תאוה" לא יכול להיות חלק מעבודת השם אם לא נשמור על תנאי קריטי ביותר:

וזהו גם מה שנאמר לחלן בהמשך הכתובים, "רק חזק לבלתי אכול הדם":

אף שבעבודת הבירורים קיימת גם אכילת בשר תאוה, צריכה אכילה זו לכלול רק את המוכרח על פי הטבע, אבל אסור שיהיה בדבר גם חום ולהט - דם.

כ" הצורך בתאוה בשביל עבודת הבירורים, אינו בתאוה חומרית למלאת תאות נפשו, כי אם תאוה ורצון טבעי, בשביל חיבור וקישור הנפש בגוף שנעשה על ידי האכילה⁶.

6. קטע זה הוא מתוך הערה 15 בגוף השיחה.

ח. ובדוגמת התאוה ביחוד איש ואשה, שה' אצל אדה"ר קודם החטא, שהיתה רק בשביל העמדת בנים (ד"ה ואתם הדבקים - סה"מ תרפ"ו ע' רכב). ומ"מ גם תאוה זו, ירידה היא לגבי היותם במדבר - דוגמת הגופים שילדו בביאת המשיח מאב ואם גשמיים בתאוה טבעית, שיצטרכו לזינוך (שם פ"ה).

כבר סטייתי מהמסלול?

כך גם בכל תחום, בין אם מדובר באוכל, טכנולוגיה או פנאי. יהודי צריך לשים לב היטב שהוא לא משקיע בהם את המרץ וההתלהבות שלו מעבר למידה הנדרשת כדי לבצע את המשימה והשליחות שלו בעולם.

כל אחד חייב לבדוק את עצמו כל הזמן: האם אני מזמין אוכל טוב לשיעור כדי שיבואו יותר משתתפים, או שפשוט מתחשק לי לטעום את המנות במסעדה החדשה ושיעור התורה הוא רק תירוץ? האם אני נוסע לחופשה כדי להתאוורר ולאגור כוחות, או שאני רוצה ליהנות מהחיים ולטייל בעולם?

זה מה שמזכיר לנו איסור "לבלתי אכול הדם". דם חם מייצג את הריגוש, ההתלהבות והתאוותנות. התורה מזוהה אותנו, שוב ושוב: תאכלו את הבשר, אבל תיזהרו מאד מהדם! כלומר: תחיו בעולם, תדאגו לתנאי החיים שלכם - אבל בשום אופן אל תשקיעו בזה את הדם שלכם, את האנרגיות והחיוניות שלכם. את זה תשמרו רק לעבודת השם, לתפילה בחיות, ללימוד בריכוז ולקיום מצוות בהידור ובשמחה.

ירידה שהיא עלייה

אחרי הכול, כשאנו משווים את עצמנו מול 'אנשי מדבר' שמרוממים בכלל מהגשמיים, מתעוררת בנו באופן טבעי תחושת נחיתות. גם אם נשווה את עצמנו למי שהיינו פעם או למצבים אחרים, ונגלה שאנחנו מצויים במדרגה נמוכה יותר מזו שבה היינו בעת שישבנו ולמדנו בישיבה, כאשר כעת העולם שלנו מורכב מ"ענייני העולם" שבכלל לא היו לנו במזוודה של החיים בישיבה - עלולה להיווצר תחושה קשה של נפילה רוחנית. ויש בזה גם צדק לא מועט. כי בסופו של דבר, עבודת השם מתוך חיי החומר מאלצת אותנו בהכרח להתנתק מהדבקות המוחלטת בתורה ובקדוש ברוך הוא, 'ללכלך את הידיים' ולאכול "בשר תאוה".

אך זוהי טעות יסודית. עלינו לשנות את המבט על עצמנו ולהתעודד. הכניסה לארץ אכן נראית כמו ירידת מדרגה, אך במובן מסוים, עבודת השם בצורתה זו נעלה אף יותר מהחיים בחממה הרוחנית כמו במדבר.

כפי שהרבי מסביר:

על פי הנ"ל נמצא, שהיתר בשר תאוה לבני ישראל בכניסתם לארץ ישראל היה ירידה עבורם.

אבל לאמיתו של דבר, יש בכך גם מעלה, לפי שעל ידי זה דווקא אפשר להתעלות למעלה יותר. וכמו שנתבאר כבר בעבר, שדווקא על ידי כניסתם לארץ היו יכולים להגיע לידי "עלה נעלה".

קודם כל, דווקא בארץ ישראל משלימים את המטרה ואת רצון השם בבריאת העולם.

אם נסתכל מזווית של הישג אישי והתעלות אישית, עבודת השם 'במדבר' היא אכן ברמה גבוהה יותר. חיים שמוקדשים לאהבת השם ויראת השם, נטולי תאוות ומשיכה לעולם החומר, הם בוודאי שאיפה אידיאלית. ולעומת זאת, חיים שתלויים בעבודת האדמה, שמרגישים בהם את טעם האוכל והגשמיים, הם בהכרח רחוקים יותר מהאור האלוהי.

אבל אם מסתכלים על הגשמת המטרה, זה כבר סיפור אחר לגמרי. דווקא אותם יהודים שנכנסו לארץ, הגשימו את מטרת הבריאה בצורה מלאה יותר. הם הכניסו קדושה באדמה ובפירות, הם אלו שחיברו את החומר, את הכסף ואת חיי היומיום אל הקדוש ברוך הוא - וזו בדיוק המטרה מלכתחילה.

בתרגום לחיים שלנו: יהודי שיושב ולומד ומתפלל כל היום כולו ומסתפק בחיי דחק, הוא קרוב יותר לקדוש ברוך הוא באופן אישי. אך מי גורם יותר נחת רוח לקדוש ברוך הוא? מי קרוב יותר להגשים את מטרת בריאתו? דווקא מי שנהנה מפיצוחים ושתייה קרה, וזה עוזר לו להגיע לשיעור תורה למרות העייפות. דווקא יהודי כזה שמרגיש צורך בבית גדול עם הרבה חדרים, ומקפיד לקנות ולקבוע בכל אחד מהם מזוזה מהודרת ביותר.

זה לא אומר שעלינו לרדוף אחרי הנאות העולם, חלילה. אבל אם מצאנו שההשגחה העליונה הובילה אותנו למקום נמוך יותר, עלינו לדעת שזה רק מפני שיש בכוחנו לקדש גם את המקום הזה שאליו הגענו.

אך יש כאן גם משהו הרבה מעבר לזה:

שנותנות את הכוח להמשיך לעבוד את השם גם בחיים החדשים.

לא פעם אנו מוצאים את עצמנו בסיטואציה בה נראה לנו כי אנו חווים ירידה רוחנית. במצבים כאלה, עלינו להסתכל פנימה. כאשר אנו מזהים מצב של ירידה והתחברות למקומות נמוכים יותר בעולם, עלינו לדעת שזהו פוטנציאל להרחבת גבולות הנשמה. זו משימה חדשה מהשם, הדורש מאיתנו להתעשת ולמצוא את האפשרות לשמור גם שם על שולחן ערוך, ויותר מכך - לנצל את המצב החדש להגברת הקדושה.

אם נרצה לחדד את הדברים יותר: ברור שגם בשליחותנו בעולם הזה עלינו לקדש את עצמנו, לאכול אך ורק לשם שמיים, וכך גם העיסוק בכל תחום אחר בחיים צריך להיות בבחינת "בכל דרכיך דעהו". אך זאת מתוך החיים עצמם, לא בפרישות מהם. הקדוש ברוך הוא לא מבקש מאתנו להתנתק ולחיות באיבוד. הוא רוצה שנחיה, ונביא את האור אל החיים.

כך נאמר לעצמנו - תאווה לשם תאווה מושללת לגמרי. "על הארץ תשפכנו כמים" - אל תכניסו את עצמכם בתאוות, אל תשקיעו את הנפש שלכם בלאכול טוב וליהנות מהחיים. אבל עם זאת, הנאה טבעית ומרוסנת מטעמו של מאכל, למשל, יכולה דווקא לסייע לנו להשתמש בו לעבודת השם לשם שמים.

פרופורציות ומיקוד אלו השאלות שעושות את ההבדל. אפשר לאכול בשביל ללקק את האצבעות בתאוותנות, אבל אפשר להרגיש טעם באוכל וליהנות ממנו ובכל זאת לאכול "לשם שמים" - לאכול בשביל להתפלל טוב, לתת ממתק לילד שמשנן משנה בעל פה, להגיש כיבוד בשיעור תורה; ובוודאי אם ההנאה מהאוכל היא עצמה מצווה, כמו למשל בסעודת שבת עם מאכלים משובחים וטעימים.

דוגמה מוחשית ויפה לכך היא היחס של הרבי לשאלת רכישת רכב. כאשר חסידים התייעצו עם הרבי בקשר לרכישת רכב, אפילו בשנות החמישים המוקדמות, בדרך כלל דעתו הייתה חיובית. מצד שני, הרבי הוסיף הסתייגות: עדיף לרכוש רכב משנתונים קודמים, ולא 'להשתגע' ולקנות רכב חדש מהניילונים.

אנחנו רואים כאן בדיוק את אותה הסתכלות: מצד אחד, יהודי צריך לחיות בהרחבה ובנוחות, ואם בשביל זה הוא זקוק לרכב חדש וטוב - שיהיה

ועוד: מצד עילוי זה, שנתעלן למעלה יותר ממדרגתם במדבר, היו יכולים לרדת ולעסוק גם בעבודת הבירורים הזו.

מצד ההרחבה בכוחות הנשמה, היו יכולים כוחות אלו להתפשט ולרדת עד למדרגה התחתונה ביותר, תאוות אכילת בשר, ולקשר גם אותה לנשמה האלוקית. כלומר, שגם תאות הגוף לבשר תהיה, בפנימיותה, נובעת מן הנשמה המתאווה לברר את הניצוץ האלוקי של הבשר.

וחיבור זה של שני הדברים יחד - שכוחות הנשמה יהיו מורגשים בתאות הגוף, ועל ידי זה יעלה האדם את תאות הגוף - התחיל בעת כניסתם לארץ, על ידי ההרחבה בכוחות הנשמה.

הנשמה האלוקית היא אינסופית. הדבקות שלה בהשם עוצמתית כל כך, עד שבכל מצב היא מחוברת לקדוש ברוך הוא, באהבה וביראה ובקרבה תמידית. הנחת היסוד הזו נותנת לנו להבין את היתרון העצום שיש דווקא בחיי 'ארץ ישראל', על פני עבודת השם 'במדבר'.

באופן אבסורדי, עצם העובדה שהחיים 'במדבר' דורשים ניתוק מן העולם כדי לדבוק בהשם, מלמדת שהנשמה לא מאירה במלוא עוצמתה. דווקא כאשר ממשיכים לעבוד את השם גם כאשר חשופים לעולם הזה הגשמי ולכל תאוותיו, כאשר לא מתבלבלים ואפילו כשצריכים להזיע כדי להשיג כסף או קורת גג זוכרים שהעיקר הוא התורה והמצוות - זה עצמו מעיד על התגלות ופעולה של הנשמה בכל כוחה, ללא מגבלות וסייגים.

ובתרגום לחיים שלנו: כאשר בחור ישיבה נמצא בין כותלי הישיבה, לומד תורה ומתפלל מבלי ליצור קשר עם העולם וענייניו, הוא חושף רק חלקים מסוימים של הנשמה שלו. הוא מפעיל את אותם רבדים בנשמה שגם כך קרובים אל השם. אך כאשר אותו בחור מגיע לפרקו ומקים משפחה, מתחיל לעבוד לפרנסתו ולפגוש את העולם על כל חומריותו והגבלתו - זוהי לא נפילה, חלילה. להפך, זה סימן שהנשמה שלו כבר 'מחוסנת'. נחשפות בה כעת עוצמות חדשות,

י. נתבאר בארוכה בד"ה באתי לגני תשי"ד (נדפס בספר המאמרים באתי לגני ח"א).

**בשר תאווה מותר לשם עבודת הברורים,
אך זאת בתנאי שיהא הדבר ללא להט
והתלהבות בו, "לבלתי אכול הדם".**

המשימה העיקרית שלנו היא אכן 'לשחוט', לחיות בתוך העולם הזה ולקדש אותו. להעביר כל הזמן חפצים, מצבים ורגעים מרשות העולם החולין לרשותו של הקדוש ברוך הוא. אבל בכל זאת, כל יום נפתח מחדש דווקא במצב של 'מדבר'. כאשר יהודי קם בבוקר, הוא פוקח את עיניו ואומר "מודה אני", הוא נמצא עדיין בסוג של ניתוק מהעולם. אנחנו מורידים את הרגליים מהמיטה, אבל עדיין שרויים בעולמה של הקדושה באופן בלעדי. את השעות הראשונות של היום אנחנו צריכים להעביר בתוך 'בועה' של אלוקות, בלי ששום דבר יטריד אותנו ויפריע לנו. הבוקר צריך להיות קודש לתפילה ולימוד תורה, לפני כל דבר אחר, כולל אוכל.

גם אם טועמים משהו לפני התפילה, כמנהג החסידים, כדי להיות מרוכזים יותר בתפילה - ברור שעד אחרי התפילה ולימוד שיעור יומי קבוע, לא נוגעים בטלפון, לא מתעדכנים בחדשות, לא קוראים עיתון, ולא מטפלים בטפסים ומשלמים חשבונות ודו"חות.

כי סדר יום יהודי תמיד מתחיל בקרבה ודבקות בהשם, בלהיות 'נטו' בקדושה. הזמן הזה של הבוקר הוא קודש ללימוד חסידות ולחיבור הנשמה להשם. כמו בני ישראל במדבר, שלא שמעו בכלל על המושג "בשר תאווה" ולא התעסקו עם צרכים גופניים וגשמיים בכלל. זו ההקדמה החיונית לפני שלוקחים את התיק ועולים על הרכבת לעבודה.

רק אחרי שהתפללנו ולמדנו, אפשר לצאת לעולם. רק אז מותר לנו לגשת 'לשחוט' את העולם, למשוך את החיים שלנו אל הקדושה. לאחר שיהודי הקדיש זמן לחשוב על גדולת השם ולהתבונן בייעוד שלו בעולם - רק אז הנשמה שלו מתגלה והוא מקבל עוצמות שמאפשרות לו ללכת לעבוד, לטפל בחשבונות ולאכול "בשר תאווה". רק בדרך הזו, הוא יעשה את זה בצורה מוצלחת וטובה, בסייעתא דשמיא, ויצליח במשימה הקדושה.

התפילה והלימוד, השהייה בבית הכנסת ובבית המדרש, נותנות לנו את הכוחות לצאת אל העולם 'לשחוט'. כעת יש לנו את הכוח, ויחד איתנו גם את

לו לבריאיות. אין בכך שום פסול. מצד שני, אל תרוץ לקנות את הדגם הכי חדש של 'טסלה', כי אתה יכול להסתפק ברכב איכותי וטוב שישמש אותך ויתפקד היטב. וכמובן, גם הרכב הזה יהיה בשבילך 'ניידת' להפצת תורה ויהדות, לנסוע 'למבצעים' או להתנדב להסיע טרמפים ואנשים שזקוקים להסעה.

כעת נקרא שוב באור חדש את הפסוקים שבהם פתחנו: "כִּי יִרְחִיב ה' אֶל-לֵהֲיָךְ אֶת גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לְךָ, וְאָמַרְתָּ אֲכַלְהָ בָשָׂר, כִּי תֵאָוֶה נַפְשְׁךָ לֶאֱכֹל בָּשָׂר". כאשר יהודי מוצא את עצמו במצב שבו נפשו מתאוה לאכול בשר, עליו לדעת שלמרות שהוא חווה זאת כירידה רוחנית, הדבר אינו נכון. ה' הוא שהוביל אותו למקום הזה, תוך כדי ובשביל "הרחבת גבולות" הקדושה והנשמה. ניתנו לו כוחות 'לברר' ולעסוק במקום נמוך יותר ולקדש גם אותו.

סדר יום יהודי

אם מסתכלים על הדברים במבט היסטורי, אפשר לחשוב שעבודת 'המדבר' היא אפיזודה שהייתה לתקופה קצרה ואיננה עוד. אך אם ננתח את חיי עבודת השם שלנו, נגלה שכל אחד חי בשני המצבים האלה באופן יומיומי, ועלינו לדעת להתנהל בהם נכון.

נקרא את הדברים בלשוננו של הרבי:

**שני העניינים של מדבר וארץ ישראל,
ישנם ברוחניות בעבודת כל אחד מישראל
בכל יום:**

**בתחילת היום עדיין אינו רשאי לעסוק
בענייני העולם (מדבר), ורק לאחר
ההרחבה הבאה על ידי עבודת התפילה
ולימוד התורה שלאחר התפילה (ארץ
ישראל), בא השלב של "מבית המדרש
לצרכיו", ויש ביכולתו לעשות את ענייני
העולם לכלים לאלוקות".**

**"במדבר נאסר להם בשר תאווה" משמעותו
ברוחניות היא, שקודם התפילה אסור
לאדם לאכול לרעבו ולצמא (תאווה), כי
אם רק לצורך רפואה וכיוצא בזה". ודווקא
לאחר התפילה, "משנכנסו לארץ", אזי**

יא. לקוטי שיחות ח"ד ע' 1042 הנ"ל.
יב. שו"ע אדה"ז סי' פט, ח. וראה גם "היום יום" י' שבט.

התועדות משפחתית
לשולחן שבת

שולחן שבת חסידי

רעל בריא

מה גרם לליבו של בחור מבית חסידי להימשך אחר הנצרות, רחמנא ליצלן? ומה למד הרבי מהרעל שנמצא בתוך בית המרקחת? – על חשיבות ההקפדה על כשרות המזון, וההשלכה העמוקה של הדבר על נפש האדם

החלב והלב

מספר הרב ניסן מאנגעל:

פנה אליי פעם מזכירו של הרבי, הרב חדקוב, והעביר בשמו של הרבי משימה חשובה.

הדבר נגע בבחור ממשפחה שהשתייכה לאחת החסידויות הגדולות. בתקופה של 'מרה שחורה' שפקדה אותו, החל הנער להאזין לתוכנית לילה ברדיו, שעסקה ב"בשורת" הנצרות לעתיד העולם. הבחור נשבה בקסמה של התוכנית, האזין לה מדי ערב, והתקרב לרעיונות הנצרות - רחמנא ליצלן. הוא החל לפקוד בית תיפלה נוצרי, שם גם הכיר אישה נוצרייה והחליט לשאתה לאישה.

במר ליבו, פנה אביו במכתב אל הרבי וביקש עזרה. הרבי ביקש שאפגוש את הבחור ואנסה להשפיע עליו.

הצעיר הגיע לפגישה כשבידו שתי מזוודות עמוסות ספרים ופרסומים שנועדו 'להוכיח' את צדקתו. 'אני לא מחפש לשוחח', אמר, 'רק רוצה לשמוע את דעתך על ההוכחות הניצחות שבידי'.

נפגשנו מדי שבוע כשעתיים, ובהדרגה השבתי לכל מאות ה'הוכחות' שהציג. כעבור שישה או

שבעה שבועות, השתכנע הבחור שהשיטה כולה הבל ורעות רוח, והגיע לכלל החלטה לשרוף את כל ספרי הנצרות שברשותו.

בפגישה שלאחר מכן אמר לי: 'השכל אומנם מבין שהכול שקר וכזב, אך הלב עדיין מחובר לנצרות...! לא ידעתי כיצד להמשיך, וכתבתי על כך לרבי. תשובתו של הרבי הייתה: לבדוק האם בבית הוריו מקפידים על חלב ישראל.

היה זה כרוך באי-נעימות גדולה, לשאול שאלה כזו יהודי ירא שמיים... אך ביצעתי את שליחותו של הרבי כהווייתה. האב שתק למשך דקה ארוכה, ולבסוף סיפר שבעבר התגורר בשכונת ויליאמסבורג, שם הקפיד על חלב ישראל. אך לאחר שעבר לשכונת פלאטבוש, שם אין מכולת כשרה, החל להשתמש גם במוצרי חלב עכו"ם, מתוך מחשבה שאין זו בעיה חמורה כל כך. עתה הוא קיבל על עצמו לשוב ולהקפיד על כך.

שישה חודשים לאחר מכן קיבלתי הזמנה לחתונתו של הבחור - עם בת ישראל טובה וכשרה, תלמידת בית יעקב.

הסיבה למצב הירוד

ניתן להצביע על העדר השמירה על כשרות המזון כאחד הגורמים המרכזיים:

בספרי גדולי ישראל, וכך גם בספרי מדעי הטבע, מוסבר שתכונותיו הטבעיות של האדם מושפעות במידה רבה מן המאכלים והמשקאות אותם הוא צורך. המזון, שהופך לאחר העיכול להיות "דם ובשר כבשרו" של האדם, הופך להיות חלק ממציות האדם על כל המשתמע מכך.

ולא רק טבע המידות, אפילו הבנת שכלו של האדם מושפעת מכך. וכפי שכתב הרמב"ם אודות,

בעת שהרבי יצא עם 'מבצע כשרות', בשנת תשל"ה, הבהיר הרבי מה עומד מאחורי הבחירה לעסוק בעניין הכשרות דווקא:

בדורות האחרונים אנו עדים לירידה רוחנית גדולה בחוגים מסוימים של עם ישראל. לנגד עינינו מתקיימים במוחש דברי חז"ל בסוף מסכת סוטה, אודות מה שיתרחש ב"עקבתא דמשיחא" - בחוצפה הגואה, בשפל המוסרי ובמרידה של הדור הצעיר.

כאשר מחפשים את הסיבות למצב ירוד זה,

גורמת לנזק עצום בעל השפעה רוחבית, על העדינות, הטהרה והשכל היהודי, עד שמביאה לנטייה השקפתית הפוכה מהשקפת התורה והאמונה. ומובן גם כן עד כמה השמירה על כשרות המזון באופן הכי מוקפד, מוכרחת ונחוצה.

קהילה מסוימת ששאלו אותו אודות תחיית המתים, וביקשו שיספק להם הוכחות על כך - שהסיבה לדעותיהם המשובשות נעוצה בכך שצרכו מאכלות אסורות. מובן אם כן, שצריכת מזון שאינו כשר, חלילה,

רעל מרפא

כיצד הגיעו לתוך בית המרקחת, מקום המיועד לרפואה, רעל וסמי מוות? מסתבר, שישנם חומרים שעבור אדם בריא, ובכמות רגילה, הם אכן רעל מסוכן. אך מאידך, במקרים חריגים, כאשר מדובר בחולה, ובכמות קטנה במיוחד, זוהי התרופה היחידה להציל את חייו. הלימוד מכך:

מצד דרכי התורה, ש"דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום", ההנהגה באופן של העדר "דרך ארץ", וגרימת בושה ועלבון ליהודי - זהו 'סם המוות' של ממש. אך כאשר מדובר במקרה של 'חולי', כאשר הדבר גובל בעבירה על איסור, בסטייה משמירה מוקפדת על כשרות - אזי צריך להשתמש ב'רעל' הזה, בכמות המינימלית והמוכרחת, ובכך 'להציל את חיי החולה' - להימנע מלהיכשל באיסור.

(מבוסס על שיחת ט"ז תמוז תשל"ה; אגרות קודש כרך ג, אגרת תקה)

אחד המכשולים המצויים בתחום השמירה על הכשרות כראוי, היא בעת שמתארחים בבית זר. פעמים רבות, מדובר במשפחה מארחת שאינה מקפידה על כשרות כראוי, מה שמביא להתלבטות משמעותית: ההימנעות מאכילה כרוכה לרוב במחיר של התנהגות בניגוד ל"דרך ארץ" ונימוסי האירוח המקובלים, ואף יכולה לגרום לכך שהמארחים יחושו בושה ופגיעה. האם יהיה זה דבר נכון לבייש יהודי, ופעמים שאף רבים, בשל ההקפדה על הכשרות?

במכתב ארוך, שממוען ליהודי שעבד לפרנסתו ברוקחות, לומד הרבי הוראה בעבודת ה' מ'בית המרקחת', ומסיק מסקנה ברורה בהקשר להתלבטות זו:

בתוך בית המרקחת, כותב הרבי, קיימת בדרך כלל מחלקה פנימית, שבכניסה אליה מופיע שילוט אזהרה: זהירות! רעל!

מבוסס על הספר 'עת לדעת', בהוצאת צעירי אגודת חב"ד מאת השליח הרב אברהם שמואל בוקיעט ע"ה מוקדש לעילוי נשמתו

אירועים בדברי ימי חסידות חב"ד על פני לוח השנה

עת לדעת

תרפ"ב

אדמו"ר הריי"צ נסע לליובאוויטש להשתטח באוהלי הקודש, בפעם היחידה אחרי קבלת הנשיאות. בהיותו שם חזר מאמר חסידות בבית הכנסת.

א אלול

תקפ"ב

חתונת הרב הקדוש רבי ברוך, בנו השני של אדמו"ר האמצעי, עם הרבנית ביילא רייזא, בת דודו - רבי חיים אברהם, בן אדמו"ר הזקן. בחתונה אמר אדמו"ר האמצעי כמה מאמרי חסידות.

כט מנחם אב

תקע"ב

בגלל מלחמת רוסיה-צרפת, אדמו"ר הזקן ובני ביתו, ויחד איתם כשלוש מאות משפחות חסידיים, עזבו את העיר ליאדי שבה התגוררו אחת עשרה שנים.

הרבי לא רצה לעזוב את מקום מגוריו בימי המלחמה, כדי שלא תיפול רוחם של יהודי רוסיה הלבנה. אולם כאשר צבא נפוליאון התקדם במהירות לעבר ליאדי, ציווה הרבי לעזוב את העיר במהירות ואף הורה לשרוף את הבית.

"ויאר לנו"

// מאמר "אני לדודי" – ספר המאמרים תשל"ט

מהו עומק המשל אודות חודש אלול בו "המלך בשדה"? כיצד 'אוחזים' את ה'אש'
האלוקית ב'פתילה' שלא תכבה? – ביאור עבודת חודש אלול על יסוד מאמר רבינו הזקן
ב'לקוטי תורה'

— א —

התגלות מלכותו יתברך

אני לדודי ודודי לי.

ומביא בלקוטי תורה¹ ד"אני לדודי ודודי לי"
ראשי תיבות אלול².

ומבאר בזה, כי באלול מתחיל בחינת "אני
לדודי". הינו דסדר העבודה דחדש אלול היא
ב"אתערוהא דלתתא", וזה פועל אחר כך להיות
ל"דודי לי" מלמעלה.

והמשכה ד"דודי לי" היא בעקר בעשרה ימים
שבין ראש השנה ליום הכפורים שהם בחינת
המשכת אלקותו יתברך למטה בבחינת התגלות.
כמו שכתוב: "שמאלו תחת לראשי וימינו
תחבקני". שמראש השנה עד יום הכפורים הוא
בחינת "שמאלו" בחינת יראה, לפי שאז הוא זמן
התגלות מלכותו יתברך.

ולכן נקראים ימים אלו "ימים נוראים" כי בזמן
התגלות מלכותו יתברך תפל אימת המלך ופחדו
על כל סדר ההשתלשלות, ובדגמת מלך בשר ודם
המתגלה, שאז תפל אימת המלך על כל אנשי
המדינה. וזהו בחינת "דודי לי".

נתינת כוח

והנה מבאר בכמה מקומות, דבכדי שהאבה
ויראה שישנה בישראל תהיה בשלמותה, צריך
להיות לזה 'אתערוהא דלעילא', שממשיך נתינת
כח מאהבה ויראה שלמעלה.

ומזה מובן בענייננו, דבכדי שעבודת חדש אלול,
"אני לדודי", תהיה כדבעי למחוי, צריך להיות לזה
נתינת כח מלמעלה.

וזהו שממשיך בלקוטי תורה שם שבאלול הוא
זמן התגלות י"ג מדות הרחמים. כי הגלוי די"ג

— ב —

בין אלול ליום כיפור

ומקשה על זה: דצריך להבין "למה הם ימות
החול ואינם ימים טובים כמו שפחות ימים
טובים?

ובפרט, בעת זמן י"ג מדות הרחמים, שהם
הארות העליונות מאד", למעלה מכל סדר
ההשתלשלות ולמעלה מכל מדידה והגבלה, והם
מתגלים ביום הכפורים הנקרא "שבת שבתון",
ואיך אפשר שימי חדש אלול הם ימות החול?
"ובדאי יש הפרש גדול בין יום הכפורים ובין
אלול".

ומבאר זה על פי משל למלך, שקדם בואו לעיר
יוצאין אנשי העיר לקראתו לקבל פניו בשדה כו'.
והוא מקבל את כלם בסבר פנים יפות ומראה
פנים שוחקות לכלם.

ובלכתו העירה הרי הם הולכים אחריו, ואחר כך
בבואו להיכל מלכותו, אין נכנסים כי אם ברשות,
ואף גם זאת המבחרים שבעם ויחיד סגלה.

ועל דרך זה יובן החלוק שבין התגלות י"ג
מדות הרחמים ביום הכפורים והתגלות י"ג מדות
הרחמים שבחדש אלול, דביום הכפורים נמשך
עצם י"ג מדות הרחמים ובגלוי, דגמת מלך שנמצא
בהיכל מלכותו, שאז הוא נמצא בגלוי כיון שנמצא
בהיכלו.

מה שאין כן בחדש אלול, נמשך רק הארת י"ג
מדות הרחמים. וכמו שנאמר³ "אל הוי' ויאר לנו",
דבחינת י"ג מדות הרחמים המאיר בפנימיות
הנפש דכל אחד מבישראל, הוא רק בבחינת "אור
וזיו" בלבד. כי הוא בדגמת מלך שנמצא בשדה,

1. שיר השירים ו, ג.

2. פ' ראה לב, א.

3. אבודרהם, סדר תפלות ראש השנה. פנ"ח שער ראש השנה פרק א.

4. שיר השירים ב, ו.

5. תהלים קיח, כז.

שָׁאָז הוּא לְבוּשׁ גַּם בְּלְבוּשִׁים הַשִּׁיכִים וּמִתְאִיִּמִים לְשֹׁדֶה, בְּכִדִּי שֶׁהַשֹּׁדֶה לֹא תִתְבַּטֵּל מִהִיּוֹת שֹׁדֶה, עַל יְדֵי שֶׁהַמֶּלֶךְ יִהְיֶה שָׁם בְּגִלּוֹי.

דיו' ועצם'

אָךְ י"ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים הַמְאִירִים בְּחֹדֶשׁ אֱלּוּל, אֵף שֶׁהוּא רַק בְּחִינַת "אוֹר וְזִי" בְּלִבְדּוֹ, מְכַל מְקוֹם יִשְׁנֹנוּ בָּהּ כָּל ה'עֶצֶם' מִמֶּשׁ.

וּכְמוֹ שֶׁמִּמְשִׁיךְ בְּלִקּוּטֵי תוֹרָה שָׁם: "שֶׁהוּא בְּחִינַת אוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא עֲצָמוֹ מִמֶּשׁ... כְּמוֹ לְמַשֵּׁל זִי וְאוֹר הָאֵשׁ הַיּוֹצֵא מִן הָאֵשׁ עֲצָמוֹ, שֶׁבְּכֻלּוֹתָו אֵין בּוֹ שׁוּם הִתְחַלְקוּת בֵּינּוּ לְזִי וְאוֹר הַנִּמְשָׁךְ מִמֶּנּוּ".

כִּי גַם י"ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים הַמְאִירִים בְּחֹדֶשׁ אֱלּוּל, אֵף שֶׁהוּא רַק עַל דְּרָךְ מִשָּׁל מֶלֶךְ שֶׁנִּמְצָא בַּשֹּׁדֶה, מְכַל מְקוֹם הוּא בְּחִינַת אוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא עֲצָמוֹ מִמֶּשׁ, וְאֵין לְחִלְק בֵּינֵיהֶם.

ג -

עבודת החיפוש

וְהִנֵּה אֵלּוּ שְׁנֵימִצָּאִים לְמִטָּה מִדְּרַגַּת שֹׁדֶה, וְעַד לְמָה שֶׁכְּתוּב⁶: "הַאֲבֹדִים בְּאַרְץ אֲשׁוּר", הִינּוּ⁷ דִּנְכַּנְס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת, וְ"אֵיזְהוּ שׁוֹטָה הַמֵּאֲבֵד כָּל מָה שֶׁנּוֹתְנִים לוֹ"⁸ - הִינּוּ, שֵׁשׁ מ"ה שְׁנֵתָנּוּ לוֹ מִלְמַעְלָה, הוּא אֲצִלוֹ בְּאֶפֶן דְּאִבְדָּה,

הִנֵּה עֲצָה הַיְעוּצָה לָזֶה הוּא מָה שֶׁכְּתוּב⁹: "וּבִקְשֶׁתָּם מִשָּׁם אֶת הוֹי' אֱלֹקֶיךָ". פְּרוּשׁ, דָּאֵף שֶׁהוֹי' הוּא כִּחַךְ וְחִיּוּתָךְ, אֲבָל מֵאַחֵר שֶׁנֶּאֱבֵד, "הַאֲבֹדִים בְּאַרְץ אֲשׁוּר", צָרִיךְ חֲפוּשׁ [שִׁפְשֹׁפֶשׁ בְּמַעֲשָׂיו וּבְדוּרָיו וּמִחֻשְׁבוֹתָיו שֶׁעָבְרוּ וְחִלְפוּ מִיּוֹם הִיּוֹתוֹ אֲשֶׁר לֹא טוֹבִים... וְעַל יְדֵי זֶה יִתְמַרְמֵר לְבוֹ בְּקִרְבּוֹ וְיָשׁוּב אֶל הַיּוֹי¹⁰].

אָךְ בְּדִגְמַת הָאִבְדָּה, הִנֵּה דְבַר הַנֶּאֱבֵד נִמְצָא

6. ישעיה כז, יג.

7. כמו שמביא בלקו"ת שם, לג, א.

8. חגיגה ד, א.

9. ואתחנן ד, כט.

10. לשון המאמר בלקוטי תורה.

בְּמִצִּיאֻתוֹ, אֲלֵא שְׁאִינוּ בְּגִלּוֹי וְצָרִיךְ לְחַפְשׁוֹ. הִנֵּה, כְּמוֹ כֵּן, עַל יְדֵי עֲבוּדַת הַחֲפוּשׁ, שֶׁהוּא עֲנִין הַתְּשׁוּבָה, הִנֵּה גַם בְּמַעֲמַד וּמִצָּב יְרוּד זֶה פּוֹעֲלִים בְּאֱלּוּל כָּל הָעֲנִינִים, וְעַד שֶׁהַמֶּלֶךְ מְקַבֵּל בְּסִכָּר פָּנִים יְפוֹת וּמִרְאָה פָּנִים שׁוֹחָקוֹת לְכֻלָּם.

ד -

"עד שהביאתיו"

אָךְ עוֹד אַחַת הִיא צָרִיךְ לְשִׁית עֲצוֹת בְּנִפְשׁוֹ מִה שֶׁכְּתוּב¹¹: "בְּשׁוֹקִים וּבְרַחֲבוֹת אֲבִקְשָׁה אֶת שְׁאֵהָבָה נִפְשִׁי וְגו' עַד שֶׁמִּצָּאתִי אֶת שְׁאֵהָבָה נִפְשִׁי אֲחֻזָּתִי וְלֹא אֶרְפְּנוּ עַד שֶׁהִבִּיאֲתִי אֶל בֵּית אִמִּי וְאֶל חֲדָר הַחֹרֶתִי".

דִּהְיָה נִתְבָּאֵר לְעֵיל, דִּי"ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים הַמְאִירִים בְּחֹדֶשׁ אֱלּוּל הוּא מָה שֶׁכְּתוּב "כִּי הוֹי' אֱלֹקֶיךָ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא", וְאִיתָא בְּתַנְיָא¹² דְּהָאֵשׁ בְּטַבְעוֹ עֹלָה לְמַעְלָה, וּבְכִדִּי שֶׁתִּמְצָא הָאֵשׁ לְמִטָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת דְּבַר שֶׁהָאֵשׁ נֶאֱחָז בּוֹ דְּוָקָא.

וְכֵן יוֹבֵן בְּהַתְגַּלוּת י"ג מִדּוֹת הָרַחֲמִים, "אֵל הוֹי' וַיֵּאָר לָנוּ" שֶׁצָּרִיךְ לְהִיּוֹת כָּלִי לְאוֹר הוֹי'. וְהַפְלִי לָזֶה הוּא הַתּוֹרָה, וְ"גְדוֹל תִּלְמוּד שֶׁמִּבִּיא לִידֵי מַעֲשֵׂה"¹³.

וְזֶהוּ מָה שֶׁכְּתוּב "אֲחֻזָּתִי וְלֹא אֶרְפְּנוּ עַד שֶׁהִבִּיאֲתִי אֶל בֵּית אִמִּי וְאֶל חֲדָר הַחֹרֶתִי", "אֵל בֵּית אִמִּי - זֶה תּוֹרָה שֶׁבְּכִתְבָּה; וְאֶל חֲדָר הַחֹרֶתִי - זֶה תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה".

וּמָה שֶׁכְּתוּב "בְּשׁוֹקִים וּבְרַחֲבוֹת" - קָאֵי עַל עֲנִין הַמִּצְוֹת, כִּי עֲנִין הַמִּצְוֹת שֶׁיֵּךְ דְּוָקָא לְעֲנִינֵי עוֹלָם, וְעַד לְמִדְיָה וְהַגְבָּלָה, דָּשָׁם עוֹשֶׂה דִּירָה לוֹ יִתְבָּרָךְ. וּכְלָלוֹת כָּל הַמִּצְוֹת כֻּלָּם הוּא עֲנִין הַצְדָּקָה, צְדָקָה וְחֶסֶד, שֶׁנִּקְרָאת בְּשֵׁם 'מִצְוָה' סֵתָם¹⁴.

וְהִינּוּ דְתּוֹרָה וְחֶסֶד הֵם נִעֲשִׂים הַכָּלִים שֶׁעַל יָדָם נֶאֱחָז "ה' אֱלֹקֶיךָ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא" בְּחִינַת "אֵל הוֹי' וַיֵּאָר לָנוּ".

11. שיר השירים ג, ב.

12. פרק יט.

13. קידושין מ, ב.

14. תניא פרק לז.

בית חב"ד, בית הכנסת, לעסק או לחוסד החינוכי
הותוכן מתעדכן כל העת, בקטעים רלוונטיים
תוכן מרתק ומותאם לקהל היעד

חבצע מיוחד
לארץ הורדש:
55% הנחה
לשנה
הראשונה

JEM ישראלי < did.li/JEM-tv < 03-3883554

לחיות עם הרבי - סביב השעון

וידאו מהרבי ברצף
בכל שעות היממה

שבת קודש פרשת ראה

כט מנחם אב

שבת מברכים

וערב ראש חודש אלול

תהלים

- בבוקר לפני התפילה אומרים את כל התהלים בציבור¹. נוהגים לומר את התהלים לבושים בחליפה וכובע וחגורים באבנט².
- אחרי אמירת כל התהלים, מי שאין לו הורים יאמר קדיש יתום. אם נוכח במניין אדם בעל יארציט או בשנת אבל, רחמנא ליצלן, יאמר קדיש יתום אחרי אמירת כל ספר בתהלים (לאחר אמירת "היה רצון")³.
- אחרי אמירת התהלים לומדים בציבור במשך כשעה מאמר חסידות שיהיה מובן לכולם, ואחר כך מתפללים⁴.

קריאת התורה וברכת החודש

- קוראים את הפטרת פרשת ראה ("ענייה סוערה") ומוסיפים פסוק ראשון ואחרון של הפטרת "מחר חודש"⁵.
- לפני ברכת החודש מכריזים את זמן מולד הירח, כי נכון שיידעו את זמן המולד לפני שמברכים את החודש⁶.
- מולד הירח במוצאי שבת קודש, בשעה 23:26 ו-6 חלקים.
- החזן בברכת החודש (זה לא מוכרח להיות החזן של שחרית או של מוסף) אומר את הברכה בעמידה, וגם הציבור עומד.
- החזן לוקח את ספר התורה ומחזיק אותו בידו באמירת ברכת החודש⁷.
- בברכת החודש אומרים: "ראש חודש אלול ביום הראשון וביום השני הבא עלינו לטובה".

- לא אומרים "אב הרחמים"⁸.

- אחרי התפילה עורכים התוועדות בבית הכנסת⁹, באופן כזה שאחר כך יאכלו סעודת שבת בבית וימשיכו את ההתוועדות עם בני הבית¹⁰. כדאי שגם הנשים והבנות יערכו התוועדות¹¹.

תפילת מנחה

- לא אומרים "צדקתך".
- לאחר תפילת מנחה, קוראים פרק חמישי בפרקי אבות.

ליל ראש חודש

- בתפילת ערבית, וכן בכל התפילות בראש חודש, מי שהוא בשנת אבל, רחמנא ליצלן, לא עומד חזן¹².
- לא מכריזים "יעלה ויבוא" לפני שמונה עשרה בערבית ולא בשחרית מחר ומוחרתיים, אלא מזכירים לציבור בדפיקה על השולחן וכדומה¹³.
- מי ששכח לומר "יעלה ויבוא" בתפילת ערבית, אינו חוזר ומתפלל.
- מי ששכח לומר "יעלה ויבוא" בברכת המזון - מהערב ועד מוחרתיים (עד השקיעה)¹⁴ - אם נזכר אחרי שאמר את שם השם בברכת "בונה ברחמיו ירושלים", אומר אחרי סיום ברכת "בונה ברחמיו": "ברוך... שנתן ראשי חודשים לעמו ישראל לזיכרון". ואם נזכר אחרי שכבר התחיל לומר "ברוך" של הברכה הבאה, ממשיך את ברכת המזון ולא חוזר¹⁵.

מנהגי ראש חודש

- לא מסתפרים¹⁶ ולא קוצצים ציפורניים בראש חודש¹⁷.

8. סידור אדמו"ר. לוח כולל חב"ד.

9. היום-יום, ל' בניסן.

10. אג"ק כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו כרך י' עמ' ג.

11. ספר המנהגים עמ' 30. לקוטי-שיחות, כרך טז, עמ' 523.

12. ספר המנהגים עמ' 8, 36.

13. שם, וס' דיני ומנהגי ראש-חודש - חב"ד פ"ז הערה 4.

14. קצות-השולחן סי' מז ע"פ סידור אדמו"ר.

15. שו"ע אדמו"ר סי' קפח ס"י. סידור אדמו"ר.

16. שו"ע אדה"ז סי' רס ס"א.

17. קצות-השולחן סי' עג בבדי-השולחן ס"ק ד, צוואת ריה"ח אות מח.

וראה בס' מנהגי ר"ח-חב"ד פ"א הע' 2, ובס' קיצור הלכות משו"ע

אדמו"ר ב"מילואים לסי' רס-רסב (עמ' נד).

1. אג"ק אדמו"ר מהור"צ ח"ג עמ' תל.

2. כך נוהג הרבי וכל הציבור עימו.

3. אג"ק של הרבי כרך י' עמ' דש. ס' המנהגים עמ' 30 ועמ' 55.

4. אג"ק ח"ד עמ' תכג. קובץ מכתבים שבס"ס תהלים 'אהל יוסף יצחק'

עמ' 192, לוח 'היום-יום' כו כסלו וספר המנהגים עמ' 30.

5. ספר-המנהגים עמ' 33. לוח כולל-חב"ד.

6. סידור אדמו"ר. ליקוטי מהר"ח (בראש ח"ג, בהשטות לח"ב פחב),

ושערי-רחמים על השערי-אפרים שערי י ס"ק מז.

7. קצות השולחן סי' פג בבדה"ש ס"ק י, משערי אפרים שם סל"ו. ראה

משנה-ברורה סי' קמו בשער-הציון ס"ק יח.

- אחרי הכנסת ספר התורה לארון הקודש ואמירת "אשרי" "ובא לציון", חולצים את התפילין של רש"י ומניחים תפילין של רבינו תם. קוראים בהן קריאת שמע, פרשות "קדש" "והיה כי יביאך" ושש זכירות (ואת השיעורים היומיים לומדים אחרי סיום כל התפילה)²⁷. אחר כך חולצים את התפילין ומתפללים מוסף.
- הרבי נהג להתפלל מוסף בלי להלביש בחורה את הזרוע בשרוול אחרי חליצת התפילין.
- החזן לא מסיים "ובא לציון" בקול רם. מכיוון שיש הפסקה ארוכה בין הכנסת ספר התורה לארון הקודש לבין אמירת חצי קדיש שלפני מוסף, החזן צריך לומר מזמור תהלים כלשהו לפני אמירת הקדיש²⁸, ולפחות את סיומו לומר בקול²⁹.

ענייני אלו

- במהלך היום נוהגים להתאמן בתקיעת שופר³⁰. כיוון שהתקיעה היא כדי "להתלמד", מסתבר שצריך לתקוע תקיעה, שברים ותרועה, ללא הקפדה מסוימת על מספר התקיעות.
- החל מהיום - ועד תפילת מנחה של הושענא רבה - אומרים בשחרית ובמנחה את מזמור "לדוד ה' אורי וישעי".
- לא מוסיפים עוד קדיש עקב אמירת המזמור "לדוד ה' אורי"³¹. מי שנמצא בשנת אבל, רחמנא ליצלן, ומתפלל במניין שמוסיפים בו קדיש מיוחד לאחר המזמור, לא יאמרנו.
- המתפלל מנחה במניין שבו מקדימים את אמירת "עלינו לשבח" לאמירת המזמור, יאמר "עלינו" עם הציבור, ו"לדוד ה' אורי" לאחר זה³². את פסוקי "אל תירא" ו"אך צדיקים" יאמר לאחר המזמור.
- מהיום מתחילים לאחל "כתיבה וחתימה טובה", גם פנים אל פנים וגם בהתכתבות³³.
- מהיום יש להתחיל לפרסם על כך שצריך

- הנשים נוהגות לא לעשות מלאכות מסוימות בראש חודש, כמו תפירה¹⁸ וגיהוץ של בגדים שלא צריך לאותו יום¹⁹ - בכל מקום לפי מנהגו²⁰.
- נוהגים להוסיף מאכל מיוחד בארוחה לכבוד ראש חודש²¹.
- בראש חודש יש להתאסף יחד בכל קהילה ובית כנסת, לערוך התוועדות ובה יאמרו "לחיים" ויברכו איש את רעהו בכל הברכות הטובות, ידברו דברי תורה ויקבלו יחד החלטות טובות בענייני תורה ומצוות²².
- מנהג עתיק ללמוד בכל ראש חודש פסוק אחד עם פירוש רש"י ופירושים נוספים מפרק התהלים האישי המתאים לגיל (לדוגמה, מי שהוא בן שלוש עשרה - פרק יד). אם יש בפרק יותר משנים עשר פסוקים (ובשנה מעוברת, אם יש יותר משלושה עשר), מחלקים את הפרק ולומדים בכל ראש חודש מספר פסוקים כך שבמהלך השנה ילמדו את הפרק כולו. ואם יש פחות פסוקים, חוזרים ולומדים שוב את הפרק²³.

יום ראשון

ל מנחם אב - יום ראשון של ראש חודש

שחרית

- יש להשתדל במיוחד להתפלל שחרית במניין, כדי לומר הלל עם הציבור²⁴. ומי שמאחר לתפילה בציבור, לא יאמר את ההלל עם הציבור אלא לפי סדר התפילה²⁵.
- באמירת ההלל, גם היחיד מברך בעצמו את ברכות ההלל ("לקרוא את ההלל" ו"מלך מהולל בתשבחות"). ובתפילה בציבור, יזדרז לברך בחשאי קודם ברכת החזן²⁶.
- מחזירים את ספר התורה לארון הקודש מיד אחר ה'גלילה'.

18. 'תורת מנחם - התוועדות' תשד"מ ח"ב עמ' 948.

19. שערי-תשובה ס"ק ג. כף-החיים ס"ק ללב.

20. שו"ע ורמ"א סי' תיז ס"א.

21. ראה שו"ע או"ח סי' תיט וכף-החיים שם ס"ק ד.

22. היום-יום, ל' ניסן. 'התוועדות' תש"נ ח"ג עמ' 383.

23. ספר המנהגים עמ' 36.

24. רמ"א תכבב, שו"ע אדמו"ר תפחג.

25. המכיר הרה"ח ר"ל גורנר בשם הרבי בשם אדמו"ר מהר"י"צ בשם אדמו"ר מהורש"ב. וראה כף-החיים סי' תכב ס"ק לח.

26. ספר המנהגים עמ' 36. שיחות-קודש תשמ"א ח"ד ס"ע 322.

27. ספר-המנהגים עמ' 36.

28. ספר-המאמרים (ליקוט) לכ"ק אדמו"ר מהורש"ב, ח"ב עמ' שטז. אנ"ק לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו ח"כ עמ' רפג.

29. ע"פ קצות השולחן סי' טז בבדי השלחן ס"ק ו, ספר המנהגים עמ' 6.

30. אוצר-מנהגי-חב"ד עמ' ז.

31. ספר-המנהגים עמ' 17.

32. אג"ק כרך יט עמ' תל.

33. 'ספר מהרי"ל - מנהגים' (הוצאת מכון ירושלים עמ' רנט). 'התוועדות' תשמ"ו ח"ד עמ' 339. 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' יב. ספר-השיחות תשמ"ח

ח"ב עמ' 610.

לדאוג לצורכי החג עבור אלו שנזקקים לכך³⁴.
יעלה ויבוא

מי ששכח לומר "יעלה ויבוא" בתפילת שחרית או מנחה:

- אם נזכר מיד אחרי שאמר את שם השם בסיום ברכת "המחזיר שכינתו לציון", יאמר "למדני חוקיך", ואז יאמר "יעלה ויבוא" ואחר כך ימשיך ויאמר "ותחזינה"³⁵.
- ואם נזכר אחרי שכבר סיים את הברכה, יאמר "יעלה ויבוא" וימשיך בברכת מודים.
- ואם נזכר אחרי שכבר התחיל "מודים", חוזר לברכת "רצה".
- ואם נזכר אחרי שאמר את שם השם של סיום ברכת מודים או שים שלום, לפני שחוזר לברכת רצה משלים ואומר "ברוך אתה ה' למדני חוקיך", ואז חוזר לברכת רצה.
- ואם נזכר אחרי שאמר את "יהיו לרצון" השני בסיום שמונה עשרה, חוזר ומתפלל שוב (בלי לומר "ה' שפתי תפתח"), או שייגש חזן ויתפלל את חזרת הש"ץ.
- ו[בשחרית] אם נזכר אחרי שהתפלל מוסף, אינו חוזר³⁶.
- ו[במנחה] אם נזכר בתפילת ערבית - לאחר תפילת שמונה עשרה של ערבית יאמר מזמור תהלים ואחר כך יתפלל שוב את תפילת שמונה עשרה. אם מדובר בערבית של ליל ב' של ראש חודש - יכוון במחשבתו שזו תפילת תשלומין, ואם מדובר בערבית של מוצאי ראש חודש - יכוון במחשבתו שזו תפילת נדבה³⁷.

יום שני

א אלול – יום שני של ראש חודש

תקיעת שופר

אחרי תפילת שחרית תוקעים בשופר: תשר"ת (תקיעה-שברים-תרועה-תקיעה), תש"ת, תר"ת³⁸.
אם לא תקעו אחרי שחרית, יתקעו לאחר תפילת מנחה³⁹.

תוקעים כך לאחר תפילת שחרית מדי יום בחודש אלול, חוץ מאשר בשבת ובערב ראש השנה.

כמו כן, תוקעים בשופר בהתכנסויות, ובפרט לחיילי צה"ל ולאנשי כוחות הביטחון⁴⁰, וכן לילדים⁴¹.

תהלים

- מהיום עד ערב יום הכיפורים, אומרים בכל יום שלושה פרקי תהלים לפי הסדר⁴². נהוג לומר אותם בציבור אחרי אמירת שיעור התהלים היומי בסיום תפילת שחרית, לפני אמירת קדיש יתום⁴³.
- מי שלא אמר את פרקי התהלים ורוצה להשלים את מה שהחסיר, יתחיל ויאמר את פרקי התהלים שאומרים באותו יום (לדוגמה: בג' אלול - את הפרקים ז-ט) ואחר כך ישלים את מה שהחסיר⁴⁴.

מנהגי חודש אלול

- במהלך חודש אלול עורכים חשבון נפש על השנה החולפת ומקבלים החלטות טובות לשנה הבאה⁴⁵, נזהרים ביותר ב"סור מרע" ומגבירים את הפעילות ב"עשה טוב"⁴⁶ - ועושים זאת מתוך שמחה רבה⁴⁷.
- בחודש אלול מוסיפים בתפילות ובתחנונים ובפרט באמירת תהלים, בלימוד התורה ובפרט בלימוד חסידות⁴⁸, באהבת ישראל⁴⁹ ובהתעסקות ב"מבצע" המצוות⁵⁰. כמו כן יש להגביר את הפעילות בתחום החינוך, לקראת תחילת שנת הלימודים⁵¹.
- בחודש אלול מוסיפים בנתינת צדקה, וצריך שהנתינה תהיה באופן של "מתנה" משמעותית, הן מצד הנותן והן מצד המקבל⁵².

40. שיחות-קודש תשל"ו ח"ב עמ' 691 וס"ע 693, עיי"ש.

41. התוועדות תשמ"ג ח"ד עמ' 1956, ועוד.

42. ספר המנהגים חודש אלול.

43. אוצר מנהגי חב"ד.

44. ספר-המנהגים שם.

45. שיחת ש"פ ראה תשל"ו ס"ב.

46. שיחת אדר"ח אלול תשל"ה ס"ב.

47. ראה שיחת ח"י אלול תשל"ו סל"ד. ספר-השיחות תשמ"ח ח"ב עמ' 618.

48. לקוטי-שיחות ח"ב עמ' 383 וח"ד עמ' 1345.

49. ספר-השיחות תשמ"ט ח"ב עמ' 700, תש"נ ח"ב עמ' 638, 643 וש"נ.

50. שיחת ש"פ ראה תשל"ד ס"ג. ש"פ ראה תשל"ז ס"כ.

51. לקוטי-שיחות, כרך יד, עמ' 261, וראה שם עמ' 251. שיחת ח"י אלול תשל"ח ס"ט.

52. התוועדות תשמ"ט ח"ד עמ' 209.

34. סה"ש תנש"א ח"ב עמ' 808.

35. כף-החיים סי' קיד ס"ק כח.

36. שו"ע אדמוה"י סי' ככו ס"ג.

37. לוח כולל-חב"ד בדרי"ח מרחשוון.

38. ספר-המנהגים - מנהגי חודש אלול (עמ' 53 ואילך).

39. משיחת יום ג' דסליחות, כ"ד אלול תנש"א.

קשים על יהודים⁵⁵. כמו כן יש להרבות בברכות בחודש אלול ולשלול את ההפך, חלילה⁵⁶.

מוצאי ראש חודש

- מי שהתחיל לאכול סעודה ואכל לפחות 'כזית' לפני השקיעה, אומר "יעלה ויבוא" בברכת המזון - גם אם הסעודה מסתיימת בתוך הלילה. אך זאת בתנאי שעדיין לא התפלל תפילת ערבית⁵⁷.
- בקריאת שמע שעל המיטה הערב, אומרים תחנון⁵⁸.

55. לקוטי-שיחות כרך כד עמ' 308, 'התועדויות' תשמ"ה ח"ד עמ' 1929 ועוד.

56. שיחת כ' מנ"א תשמ"ו סי"ט-כ.

57. שו"ע אדה"ז סי' קפח סעיף יז.

58. 'התועדויות' תשמ"ג ח"ג עמ' 1414.

• יש להקפיד שלא יעבור יום ללא לימוד הלכות מעשיות להתנהגות היומיומית, וללא לימוד דברי מוסר וחסידות הקשורים לתקופת אלול ותשרי⁵³.

• נוהגים לבדוק בחודש זה את התפילין והמזוזות, וכן מתקנים כל מה שצריך בשאר המצוות. נוסף על כך שכל אחד יתקן בעצמו, צריך להשתדל לפרסם זאת בכל מקום לכל יהודי⁵⁴.

• יש לעורר את עם ישראל לתשובה, אך לעשות זאת בנועם ובענווה וחלילה לא לומר דברים

53. משיחת ח"י אלול תשל"ז, הנחת הת' בלתי מוגה ס"ב, עיי"ש.

54. ספר-השיחות תשמ"ח שם, ממטה-אפרים סי' תקפ"א ס"י. לוח כולל-חב"ד.

<< המשך מעמוד 11

לשדר בתחנת רדיו?

תשובת הרבי הייתה חד משמעית. עליך, אמר לו הרבי, להמשיך לעבוד ברדיו, כי זהו כלי רב השפעה שבעזרתו תוכל להגיע ולחדור למקומות שבאופן רגיל קשה להיכנס אליהם. גם במקומות שהדלת אליהם סגורה, אמר הרבי, "יכולים גלי האתר לחדור ולהיכנס, וזו מעלתו הגדולה של הרדיו".

אלא שיחד עם זאת, הציב הרבי שני תנאים להמשך העבודה ברדיו. הראשון, להימנע מפגיעה בזולת, והתנאי השני היה לשמור על לשון נקייה.

באותם ימים, ההוראה של הרבי לחסיד להמשיך ולשדר ברדיו הייתה מפתיעה. לימים הסביר זאת הרב זיגמן: "גישתו של הרבי התבססה על מאמר חז"ל: "כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו, לא בראו אלא לכבודו". גם גלי הרדיו המצויים בטבע הם בכלל זה, וברגע שהאפשרות הזו קיימת, לא צריך להתעלם ממנה, כי אם אפשר וצריך לנצל גם אותה ואת יתרונותיה הייחודיים לעבודת השם".

האחריות, 'להסתער' על ענייני העולם ולרתום אותם לעבודת השם, להעביר אותם ממצב חולין למצב קדושה.

וכמובן, אסור לשכוח: "בלתי אכול הדם!" את העיסוק בגשמיות ובחומריות נעשה כפי שדורשים מאיתנו לצורך המשימה, אבל בלי להשקיע שם את ה"דם", את התשומות הנפשיות החשובות באמת. העיקר בחייו של יהודי הוא תמיד, אך ורק, עבודת השם.

שליחות בקול ישראל

הרב אברהם זיגמן היה מוזיקאי מחונן ושדרן ברדיו "קול ישראל" במשך ארבעים שנה.

הוא נולד בחיפה כבן למשפחת שורדי שואה, רחוק מעולמה של היהדות. עם השנים נוצר קשר חם בינו לבין שליח הרבי בחיפה, הרב ראובן דונין, והוא החל להתקרב אט אט לדרך התורה והחסידות.

בשלב מסוים החליט הרב זיגמן לטוס ולפגוש את הרבי. כאשר נכנס לרבי ליחידות, הציג בפני הרבי דילמה שהתחבט בה: האם מתאים ליהודי המנהל אורח חיים תורני להמשיך

איפה עשרת הדיברות?

בַּעֲשֶׂרָה מֵאֲמֹרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם, וְהָיָה בְּמֵאֶמֶר אֶחָד יָכוֹל לְהַבְרֹאוֹת, אֲלֵא לְהַפְרֵעַ מִן הָרִשְׁעִים שֶׁמֵּאֲבִידִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשֶׂרָה מֵאֲמֹרוֹת, וְלִתּוֹ שָׂכָר טוֹב לְצַדִּיקִים שֶׁמְקַיִּימִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשֶׂרָה מֵאֲמֹרוֹת (משנה א)

עֲשֶׂרָה נִסִּים נַעֲשׂוּ לְאֲבוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ: לֹא הִפִּילָה אִשָּׁה מִרִּיחַ בָּשָׂר הַקֹּדֶשׁ, וְלֹא הִסְרִיחַ בָּשָׂר הַקֹּדֶשׁ מֵעוֹלָם, וְלֹא נִרְאָה זָכוֹב בְּבֵית הַמִּטְבָּחִים, וְלֹא אִירַע קָרִי לִכְהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכַּפֻּרִים, וְלֹא כָּבוּ הַגִּשְׁמִים אִשׁ שֶׁל עֵצֵי הַמַּעֲרֵכָה, וְלֹא נִצָּחָה הָרוּחַ אֶת עַמּוּד הָעֵשָׂן, וְלֹא נִמְצָא פֶּסוּל בַּעֲוֹנֵי וּבִשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וּבְלֶחֶם הַפָּנִים, עוֹמְדִים צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רֹחִים, וְלֹא הִזִּיק נַחֲשׁ וְעֶקְרֵב בִּירוּשָׁלַיִם, וְלֹא אָמַר אָדָם לְחֵבְרוֹ: צַר לִי הַמָּקוֹם שֶׁאֵלֶּין בִּירוּשָׁלַיִם (משנה ה)

במהלך הפרק, המשנה מונה כמה וכמה דברים במספר עשר. בראשם עשרת המאמרות שבהם ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, תקופות היסטוריות של עשרה דורות בראשית הבריאה, עשרת הניסיונות שהעמיד בהם הקדוש ברוך הוא את אברהם אבינו, מקבצים של עשרה ניסים שנעשו לאבותינו במצרים ובבית המקדש וכן עשרה דברים מיוחדים שנבראו בערב שבת בין השמשות.

נשאלת השאלה: אם המשנה מדברת על עשרת המאמרות שבהם נברא העולם, ועל עשרה ניסים מיוחדים שהקדוש ברוך הוא עשה - מדוע היא איננה מזכירה את אחת ה'עשיריות' החשובות ביותר - עשרת הדיברות? עשרת הדיברות הם לא רק דבר יסודי מאד בתורה, אלא שהם המקור ל'עשרה מאמרות' שבהם נברא העולם. שהרי התורה קדמה לעולם, והקדוש ברוך הוא ברא את העולם באמצעות התורה. וכפי שמלמדים אותנו חז"ל, עשרת המאמרות מכוונים כנגד עשרת הדיברות. ואם כך, מדוע את עשרת הדיברות המשנה לא מזכירה, בעוד את עשרת המאמרות כן?

ההסבר בזה:

אכן, הכול בא מהתורה. התורה קודמת לעולם והיא המקור לכל דבר. אבל יש לשים לב להבחנה חשובה: התורה איננה חלק מהעולם, היא נעלית ממנו לחלוטין. היא נעלית לא רק מהסדר השגרתי והטבעי של העולם, אלא אפילו מהניסים שבעולם. זאת מפני שהתורה מאוחדת עם הקדוש ברוך הוא והם כדבר אחד, ולכן התורה איננה בשום אופן 'אמצעי' להשגת תכלית אחרת - אלא היא עצמה התכלית. ולכן את עשרת הדיברות המשנה לא מונה בשורה אחת עם עשרת המאמרות, שמייצגים את הסדר הרגיל וטבע העולם, ואפילו לא עם עשרת הניסים.

מכך אנו למדים יסוד חשוב בעבודת ה': העובדה שהתנא אינו מזכיר בפרק זה את עשרת הדיברות מלמדת אותנו כיצד צריך לגשת ללימוד התורה. לימוד התורה צריך להיות "לשמה", במובן המלא והשלם ביותר של המושג. כלומר, לימוד התורה צריך להיות לשם התורה עצמה ולימודה, ולא בשביל להשיג באמצעות הלימוד שום תכלית אחרת כלשהי, נעלה וקדושה ככל שתהיה.

אחד הביטויים ללימוד בגישה כזו של "לשמה" הוא שלומדים תורה ללא מגבלות. כאשר הלימוד נועד להשיג משהו, בין אם תועלת שכלית, נפשית או רוחנית - הוא יהיה מכוון למטרה הזו, ולכן יוגבל בהתאם להשיג. ואילו כאשר יהודי לומד תורה רק לשם התורה עצמה, הוא לומד בלי להגביל את עצמו בשום מגבלה אלא מתמסר ללימוד התורה בכל מאודו, שהרי התורה עצמה היא אינסופית ובלי גבול - בגלל היותה דבר אחד עם הקדוש ברוך הוא.

(תורת מנחם, כרך כה, עמוד 297)

כו ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה: ראה
אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה: חזי די אנא יתב
קדמיכון יומא דין ברכן וילוטין: כו את־הברכה אשר
תשמעו אל־מצות יהוה אלהיכם אשר אנכי מצוה
אתכם היום: את־הברכה אשר תשמעו אל־מצות יהוה
אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום: ית ברכן די
תקבלון לפקודיא דיי אלקכון די אנא מפקד תכון יומא
דין: כה וקללה אם־לא תשמעו אל־מצות יהוה
אלהיכם וסרתם מן־הדרך אשר אנכי מצוה אתכם
היום ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא־ידעתם:
וקללה אם־לא תשמעו אל־מצות יהוה אלהיכם וסרתם
מן־הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום ללכת אחרי
אלהים אחרים אשר לא־ידעתם: ס וילטיא אם לא
תקבלון לפקודיא דיי אלקכון וחסטון מן ארצא די אנא
מפקד תכון יומא דין למהך פתר טעות עממא די לא
ידעתון: כט והיה כי יביאך יהוה אלהיך אל־הארץ
אשר־אתה בא־שמה לרשתה ונתתה את־הברכה
על־הר גרים ואת־הקללה על־הר עיבל: והיה כי
יביאך יהוה אלהיך אל־הארץ אשר־אתה בא־שמה
לרשתה ונתתה את־הברכה על־הר גרים ואת־הקללה
על־הר עיבל: ויהי ארי יעלנך יי אלקהך לארצא די את
עלל תפון למירתה ותפון ית מברכא על טורא דגריזן וית
מלטטא על טורא דעיבל: ל הלא־המה בעבר הירדן
אחרי דרך מבוא השמש בארץ הכנעני הישב בערבה
מול הגלגל אצל אלוני מרה: הלא־המה בעבר הירדן
אחרי דרך מבוא השמש בארץ הכנעני הישב בערבה מול
הגלגל אצל אלוני מרה: הלא אנון בעברא דירדנא
אחורי ארץ מעלגי שמשא בארצא כנענא דיתב
במישא לקבל גלגל בסטר מישרי מרה: לא כי אתם
עברים את־הירדן לבא לרשת את־הארץ אשר־יהיה
אלהיכם נתן לכם וירשתם אתה וישבתם־בה: כי
אתם עברים את־הירדן לבא לרשת את־הארץ אשר־יהיה
אלהיכם נתן לכם וירשתם אתה וישבתם־בה: ארי אתון

עברין ית ירדנא למעל למירת ית ארצא דיי אלקכון יתב
לכון ויתרתון יתה ויתבון בה: לב ושמרתם לעשות
את פל־החקים ואת־המשפטים אשר אנכי נתן
לפניכם היום: ושמרתם לעשות את פל־החקים ואת־
המשפטים אשר אנכי נתן לפניכם היום: ותשרון למעבד
ית כל קמיא ית דינא די אנא יתב קדמיכון יומא דין:
א אלה החקים והמשפטים אשר תשמרון לעשות
בארץ אשר נתן יהוה אלהי אבותיך לך לרשתה
פל־הימים אשר־אתם חיים עלי־הארמה: אלה החקים
והמשפטים אשר תשמרון לעשות בארץ אשר נתן יהוה
אלהי אבותיך לך לרשתה פל־הימים אשר־אתם חיים
עלי־הארמה: אלין קמיא ודינא די תשרון למעבד
בארצא דיתב יי אלקה דאבדחתך לך למירתה כל יומא
די אתון קימין על ארצא: כ אבד תאבדון את־כל־
המקלות אשר עבדו־שם הגוים אשר אתם ירשים
אתם את־אלהיהם עלי־ההרים הרמים ועלי־הגבעות
ותחת פל־עץ רענן: אבד תאבדון את־כל־המקלות
אשר עבדו־שם הגוים אשר אתם ירשים אתם את־
אלהיהם עלי־ההרים הרמים ועלי־הגבעות ותחת פל־עץ
רענן: אבדא תאבדון ית כל אתריא די פלחו תפון
עממיא די אתון ירמין יתהון ית טעותהון על טוריא
רמא ועל רמקא ותחות כל אילן עבוף: ג ונתצתם
את־מוזבתהם ושבפתם את־מוזבתהם ואשריהם תשרפון
באש ופסילי אלהיהם תגדעון ואבדתם את־שמם
מן־המקום ההוא: ונתצתם את־מוזבתהם ושבפתם את־
מוזבתהם ואשריהם תשרפון באש ופסילי אלהיהם תגדעון
ואבדתם את־שמם מן־המקום ההוא: ותתערעון ית
אגוריהון ותתברון ית קמתהון ואשריהון תוקדון בנורא
ועלמי טעותהון תקוצצון ותוקדון ית שמיהון מן אתרא
ההוא: ד לא־תעשון כן ליהוה אלהיכם: לא־תעשון כן
ליהוה אלהיכם: לא תעבדון כן קדם יי אלקכון: ה כי
אם־אל־המקום אשר־יבחר יהוה אלהיכם מכל־
שכטיכם לשום את־שמו שם לשכנו תדרשו ובאת

שָׁמָּה: כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־שְׂבִיטֵיכֶם לָשׂוּם אֶת־שִׁמּוֹ שָׁם לִשְׁכֹּנָה תִּדְרָשׁוּ וּבָאתָ שָׁמָּה: אֵלֶּה לְאַתְרָא דִּי יִתְרַעֲי יִי אֱלֹהֵכֹן מִכָּל שְׂבִיטֹן לְאַשְׁרָאָה שְׁכֻנָּתָה תִּמָּן לְבֵית שְׁכֻנָּתָה תִּתְּבַעֲוֹן וּמִיתוֹן לְתַמָּן: וְהִבְאֵתֶם שָׁמָּה עֲלֵיכֶם וּבְחֵיכֶם וְאֵת מַעֲשְׂרֵיכֶם וְאֵת תְּרוּמַת יְדֵכֶם וְנִדְבָתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקָרְכֶם וְצֹאנֵכֶם: וְהִבְאֵתֶם שָׁמָּה עֲלֵיכֶם וּבְחֵיכֶם וְאֵת מַעֲשְׂרֵיכֶם וְאֵת תְּרוּמַת יְדֵכֶם וְנִדְבָתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקָרְכֶם וְצֹאנֵכֶם: וּמִיתוֹן לְתַמָּן עֲלוּמִיכֹן וְנִכְסַת קוֹדְשִׁיכֹן וְזֵת מַעֲשְׂרֵיכֹן וְזֵת אִפְרָשׁוֹת יִדְכֹן וְנִדְרִיכֹן וְנִדְבָתִיכֹן וּבְכוּרֵי תוֹרְכֹן וְעִנְכֹן: וְאֶכְלֵתֶם־שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכָל־מִשְׁלַח יְדֵכֶם אֹתָם וּבְחֵיכֶם אֲשֶׁר בְּרִכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְאֶכְלֵתֶם־שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכָל־מִשְׁלַח יְדֵכֶם אֹתָם וּבְחֵיכֶם אֲשֶׁר בְּרִכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וּמִיכִלֹן תִּמָּן קֹדֶם יִי אֱלֹהֵכֹן וּתְחַדּוֹן כָּל־אוֹשְׁטוֹת יִדְכֹן אֹתוֹן וְאִנְשׁ בְּחֵיכֹן דִּי בְרִכְךָ יִי אֱלֹהֶךָ: ה לֹא תַעֲשׂוּן כָּכָל־אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ עֹשִׂים כֹּה הַיּוֹם אִישׁ כְּלֵה־יִשְׂרָאֵל בְּעֵינָיו: לֹא תַעֲשׂוּן כָּכָל־אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ עֹשִׂים כֹּה הַיּוֹם אִישׁ כְּלֵה־יִשְׂרָאֵל בְּעֵינָיו: לֹא תַעֲבֹדוּן כָּל־דִּי אֲנַחְנָא עֲבָדוּן הָכָא יוֹמָא דִּין גְּבַר כָּל מִן דְּכֶשֶׁר קְדָמוּהִי: ט כִּי לֹא־בָאתֶם עַד־עֲתָה אֶל־הַמְּנוּחָה וְאֶל־הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: כִּי לֹא־בָאתֶם עַד־עֲתָה אֶל־הַמְּנוּחָה וְאֶל־הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: אַרְי לֹא אֲמִיתוֹן עַד כַּעַן לְבֵית נִיחָא וְלֹא־חֲסִנָא דִּי אֱלֹהֶךָ יְהִי לָךְ: י וְעַבְדִּיתֶם אֶת־הַיִּרְדֵּן וְיִשְׁבַּתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מְנַחֵל אֹתְכֶם וְהָיִיתָ לָכֶם מִכָּל־אֲיִבֵיכֶם מִסָּבִיב וְיִשְׁבַּתֶּם־בְּטָח: וְעַבְדִּיתֶם אֶת־הַיִּרְדֵּן וְיִשְׁבַּתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מְנַחֵל אֹתְכֶם וְהָיִיתָ לָכֶם מִכָּל־אֲיִבֵיכֶם מִסָּבִיב וְיִשְׁבַּתֶּם־בְּטָח: וּתַעֲבֹדוּן זֵת יִרְדָּא וּמִיתְבֹּן בְּאַרְעָא דִּי אֱלֹהֵכֹן מִחֲסִן יִתְכֹּן וְיִנִּית לְכֹן מִכָּל בְּעָלֵי דְבְּכִיכֹן מִסְחֹר סְחֹר וּמִיתְבֹּן לְרַחֲצֹן:

שְׁנִי יא וְהָיָה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בּוֹ לִשְׁכֹּנָה שָׁמָּה תָּבִיאוּ אֶת כָּל־אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוָה אֹתְכֶם עוֹלֹתֵיכֶם וּבְחֵיכֶם מַעֲשְׂרֵיכֶם וּתְרוּמַת יְדֵכֶם וְכָל־מִבְּחַר נִדְרֵיכֶם אֲשֶׁר תִּדְרוּ לַיהוָה: וְהָיָה הַמָּקוֹם

אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בּוֹ לִשְׁכֹּנָה שָׁמָּה תָּבִיאוּ אֶת כָּל־אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוָה אֹתְכֶם עוֹלֹתֵיכֶם וּבְחֵיכֶם מַעֲשְׂרֵיכֶם וּתְרוּמַת יְדֵכֶם וְכָל־מִבְּחַר נִדְרֵיכֶם אֲשֶׁר תִּדְרוּ לַיהוָה: וְהָיָה אֹתָרָא דִּי יִתְרַעֲי יִי אֱלֹהֵכֹן בַּה לְאַשְׁרָאָה שְׁכֻנָּתָה תִּמָּן לְתַמָּן מִיתוֹן זֵת כָּל דִּי אֲנָא מִפְקֵד יִתְכֹּן עֲלוּמִיכֹן וְנִכְסַת קוֹדְשִׁיכֹן מַעֲשְׂרֵיכֹן וְאִפְרָשׁוֹת יִדְכֹן וְנִדְרִיכֹן וְנִדְבָתִיכֹן דִּי תְחַדּוֹן קֹדֶם יִי: יב וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֹתָם וּבְחֵיכֶם וּבְנִיכֶם וְעַבְדֵיכֶם וְאֶמְהָתֵיכֶם וְהַלְוֵי אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֵיכֶם כִּי אֵין לֹא חֶלֶק וְנַחֲלָה אֹתְכֶם: וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֹתָם וּבְחֵיכֶם וּבְנִיכֶם וְעַבְדֵיכֶם וְאֶמְהָתֵיכֶם וְהַלְוֵי אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֵיכֶם כִּי אֵין לֹא חֶלֶק וְנַחֲלָה אֹתְכֶם: וּתְחַדּוֹן קֹדֶם יִי אֱלֹהֵכֹן אֹתוֹן וּבְנִיכֹן וּבְנִיכֹן וְעַבְדִּיכֹן וְאֶמְהָתִיכֹן וְלִנְיָא דִּי בְּקִרְוִיכֹן אַרְי לִית לֹה חֶלֶק וְאִחֲסִנָא עֲמִכֹן: יג הַשֹּׁמֵר לְךָ פֶּן־תַּעֲלֶה עֲלֵיךָ בְּכָל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה: הַשֹּׁמֵר לְךָ פֶּן־תַּעֲלֶה עֲלֵיךָ בְּכָל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה: אִסְתַּמַּר לָךְ דִּילְמָא תַּסַּק עֲלוּתְךָ בְּכָל אֹתָרָא דִּי תַחֲזִי: יד כִּי אִם־בְּמָקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה בְּאַחַד שְׂבִיטֵיךָ שָׁם תַּעֲלֶה עֲלֵיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה כָּל־אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה: כִּי אִם־בְּמָקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה בְּאַחַד שְׂבִיטֵיךָ שָׁם תַּעֲלֶה עֲלֵיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה כָּל־אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה: אֵלֶּה בְּאַתְרָא דִּי יִתְרַעֲי יִי בְּחַד מִן שְׂבִיטֵיךָ תִּמָּן תַּסַּק עֲלוּתְךָ וּתִמָּן תַּעֲבֹד כָּל דִּי אֲנָא מִפְקֵדֵךְ: טו רַק בְּכָל־אוֹת נַפְשֶׁךָ תִּזְבַּח: וְאֶכְלֵתָ בִּשְׂרָא בְּכֹרֶפֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ בְּכָל־שַׁעְרֵיךָ הַטָּמֵא וְהַטְּהוֹר יִאֲכָלוּ כֹצְבֵי וּבָאִיל: רַק בְּכָל־אוֹת נַפְשֶׁךָ תִּזְבַּח: וְאֶכְלֵתָ בִּשְׂרָא בְּכֹרֶפֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ בְּכָל־שַׁעְרֵיךָ הַטָּמֵא וְהַטְּהוֹר יִאֲכָלוּ כֹצְבֵי וּבָאִיל: לְחוּד בְּכָל רְעוּת נַפְשֶׁךָ תִּכּוֹס וּתִיכּוֹל בִּשְׂרָא בְּכֹרֶפֶת דִּי אֱלֹהֶךָ דִּי יְהִי לָךְ בְּכָל קְרוֹיֵךְ מִסָּבָא וְדִכְיָא יִכְלָגָה כְּכֶשֶׁר טְבָא וְאִילָא: טז רַק הֲדָם לֹא תֹאכְלוּ עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפֹּכְנוּ כַּמִּים: רַק הֲדָם לֹא תֹאכְלוּ עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפֹּכְנוּ כַּמִּים: לְחוּד דְּמָא לֹא תִיכְלוּן עַל אֲרַעָא תִּשְׁדָּגָה כַּמִּיָּא: יז לֹא־תוֹכֵל לֵאכֹל בְּשַׁעְרֵיךָ מַעֲשֵׂר דִּגְנֶךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהָרְךָ וּבְכֹרֹת בְּקִרְךָ וְצֹאנְךָ וְכָל־נִדְרֶיךָ אֲשֶׁר תִּדְרֹ וְנִדְבָתֶיךָ וּתְרוּמַת יְדֶיךָ: לֹא־תוֹכֵל לֵאכֹל בְּשַׁעְרֵיךָ מַעֲשֵׂר דִּגְנֶךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהָרְךָ וּבְכֹרֹת בְּקִרְךָ

וַאֲנִי וְכָל־בְּרִיִּי אֲשֶׁר תִּדְרֹג וְנִדְבְּתִיךָ וְתִרְוַמְתָּ יָדְךָ: לֵית לָךְ רִשׁוֹ לְמִיכַל בְּקִרְיֶיךָ מִעֲשֶׂר עֲבוּרֶךָ חֲמִירָה וּמִשְׁחָף וּבִכּוּרֵי תוֹרֶךָ וְעֶנְךָ וְכָל נִדְרֶךָ דֵּי תִדְרֹג וְנִדְבְּתִיךָ וְאַפְרָשׁוֹת יָדְךָ: יֵה כִּי אִם־לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹאכְלֶנּוּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ אֹתָהּ וּבְנֶךָ וּבִתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְחִלּוֹי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְשִׁמְחַתְּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מוֹשְׁלַח יָדְךָ: כִּי אִם־לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹאכְלֶנּוּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ אֹתָהּ וּבְנֶךָ וּבִתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְחִלּוֹי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְשִׁמְחַתְּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מוֹשְׁלַח יָדְךָ: אֲלֶהֶן קִדְּםָּ יִי אֱלֹהֶיךָ תִּכְלֶנָּה בְּאַתְרָא דִּי יִתְרַעֵי יִי אֱלֹהֶיךָ בַּה אַתּ וּבְרַךְ וּבְרַתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְלֹאֶה דִּי בְּקִרְיֶיךָ וּתְחַדִּי קִדְּםָּ יִי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל אוֹשְׁטוֹת יָדְךָ: יֵה הַשְּׁמֵר לָךְ פְּתִיעוּב אֶת־חִלּוֹי פְּלִימִיךָ עַל־אַרְמְתְּךָ: הַשְּׁמֵר לָךְ פְּתִיעוּב אֶת־חִלּוֹי פְּלִימִיךָ עַל־אַרְמְתְּךָ: אִסְתַּמַּר לָךְ דִּילְמָא תִּשְׁבּוּק יֵה לֹאֵי פִל יוֹמִיךָ עַל אַרְעָךָ: ס כִּי־יִרְחִיב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־גְּבֻלָּךְ בְּאֲשֶׁר דְּבַר־לָךְ וְאִמְרַתְּ אֲכַלָּה כְּשֶׁר כִּי־תֵאֵהוּ נַפְשָׁךְ לֵאכֹל בֶּשֶׂר בְּכָל־אוֹת נַפְשָׁךְ תֹאכַל בֶּשֶׂר: כִּי־יִרְחִיב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־גְּבֻלָּךְ בְּאֲשֶׁר דְּבַר־לָךְ וְאִמְרַתְּ אֲכַלָּה בֶּשֶׂר כִּי־תֵאֵהוּ נַפְשָׁךְ לֵאכֹל בֶּשֶׂר בְּכָל־אוֹת נַפְשָׁךְ תֹאכַל בֶּשֶׂר: אַרִי יִפְתִּי יִי אֱלֹהֶיךָ יֵה תְּחֻמְךָ כְּמָא דִּי מְלִיל לָךְ וְתִימֵר אֲכִיל בִּשְׂרָא אַרִי תִתְרַעֵי נַפְשָׁךְ לְמִיכַל בִּשְׂרָא בְּכָל רְעוּת נַפְשָׁךְ תִּיכּוֹל בִּשְׂרָא: טא כִּי־יִרְחַק מִמָּךְ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹם שְׁמוֹ שֵׁם וְזִבְחָתְךָ מִבְּקִרְךָ וּמִצִּיאָנְךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָךְ בְּאֲשֶׁר צִוִּיתְךָ וְאֲכַלְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ בְּכָל אוֹת נַפְשָׁךְ: כִּי־יִרְחַק מִמָּךְ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹם שְׁמוֹ שֵׁם וְזִבְחָתְךָ מִבְּקִרְךָ וּמִצִּיאָנְךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָךְ בְּאֲשֶׁר צִוִּיתְךָ וְאֲכַלְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ בְּכָל אוֹת נַפְשָׁךְ: אַרִי יִתְרַחַק מִנָּךְ אֲתֵרָא דִּי יִתְרַעֵי יִי אֱלֹהֶיךָ לְאַשְׁרָאָה שְׁכִנְתָּה תִּמָּן וְתַכּוּס מִתּוֹרֶךָ וּמִעֶנְךָ דִּי יִיב כִּי לָךְ כְּמָא דִּי פְקִדְתָּ וְתִיכּוֹל בְּקִרְיֶיךָ בְּכָל רְעוּת נַפְשָׁךְ: כב אֵךְ בְּאֲשֶׁר יֹאכַל אֶת־הַצִּבִּי וְאֶת־הָאֵיל כֵּן תֹאכְלֶנּוּ הַטֶּמָּא וְהַטְּהוֹר יִתְּדוּ וְאֲכַלְנּוּ: אֵךְ בְּאֲשֶׁר יֹאכַל אֶת־הַצִּבִּי וְאֶת־הָאֵיל כֵּן תֹאכְלֶנּוּ הַטֶּמָּא וְהַטְּהוֹר יִתְּדוּ וְאֲכַלְנּוּ: בְּרַם כְּמָא דִּי מִתְאַכַּל בֶּשֶׂר טַבָּא וְאַיְלָא כֵּן תִּכְלֶנָּה מִסָּבָא וְדִקְיָא כְּתִידָא וְכִלְנָה: כג רַק חֹק

לְבַלְתִּי אֲכַל הָדֵם כִּי הָדֵם הוּא הַנֶּפֶשׁ וְלֹא־תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם־הַבֶּשֶׂר: רַק חֹק לְבַלְתִּי אֲכַל הָדֵם כִּי הָדֵם הוּא הַנֶּפֶשׁ וְלֹא־תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם־הַבֶּשֶׂר: לְחֹד תִּקַּף בְּדִיל דְּלֹא לְמִיכַל דְּמָא אַרִי דְּמָא הוּא נַפְשָׁא וְלֹא תִיכּוֹל נַפְשָׁא עִם בֶּשֶׂרָא: כד לֹא תֹאכְלֶנּוּ עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפֹּכְנּוּ בְּמָיִם: לֹא תֹאכְלֶנּוּ עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפֹּכְנּוּ בְּמָיִם: לא תִּכְלֶנָּה עַל אַרְעָא תִּשְׁדֹּחַה בְּמָיָא: כה לֹא תֹאכְלֶנּוּ לְמַעַן יֵיטִב לָךְ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיֵּשֶׁר בְּעֵינֵי יְהוָה: לֹא תֹאכְלֶנּוּ לְמַעַן יֵיטִב לָךְ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיֵּשֶׁר בְּעֵינֵי יְהוָה: לא תִּכְלֶנָּה בְּדִיל דְּיֵיטִב לָךְ וּלְבָנֶיךָ בְּתִרְךָ אַרִי תַעֲבֵד דְּכָשֵׁר קִדְּםָּ יִי: כו רַק קִדְּשִׁיךָ אֲשֶׁר יִהְיוּ לָךְ וּנְדָרֶיךָ תִּשָּׂא וְכֹאֵת אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה: רַק קִדְּשִׁיךָ אֲשֶׁר־יִהְיוּ לָךְ וּנְדָרֶיךָ תִּשָּׂא וְכֹאֵת אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה: לְחֹד מִעֲשֶׂר קוּדְשִׁיךָ דִּיהוֹן לָךְ וּנְדָרְךָ תִּטּוֹל וְתִימִי לְאַתְרָא דִּי יִתְרַעֵי יִי: כז וְעִשִׂיתָ עֲלֵיתְךָ הַבֶּשֶׂר וְהָדֵם עַל־מִזְבֵּחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְדַם־זִבְחֶיךָ יִשְׁפֹּךְ עַל־מִזְבֵּחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַבֶּשֶׂר תֹאכַל: וְעִשִׂיתָ עֲלֵיתְךָ הַבֶּשֶׂר וְהָדֵם עַל־מִזְבֵּחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְדַם־זִבְחֶיךָ יִשְׁפֹּךְ עַל־מִזְבֵּחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַבֶּשֶׂר תֹאכַל: וְתַעֲבֵד עֲלֻמְךָ בִּשְׂרָא וְדָמָא עַל מִדְּבָחָא דִּיִּי אֱלֹהֶיךָ וְדַם נָכַסַת קוּדְשִׁיךָ יִשְׁתַּפֵּךְ עַל מִדְּבָחָא דִּיִּי אֱלֹהֶיךָ וּבִשְׂרָא תִיכּוֹל: כח שְׁמֵר וְשִׁמְעָתָ אֵת פְּלִי־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה לְמַעַן יֵיטִב לָךְ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ עַד־עוֹלָם כִּי תַעֲשֶׂה הַטּוֹב וְהַיֵּשֶׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: שְׁמֵר וְשִׁמְעָתָ אֵת פְּלִי־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה לְמַעַן יֵיטִב לָךְ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ עַד־עוֹלָם כִּי תַעֲשֶׂה הַטּוֹב וְהַיֵּשֶׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: טו וְתִקְבַּל יֵה פְתֻגְמָא הָאֵלִין דִּי אֲנָא מִפְּקִדְךָ בְּדִיל דְּיֵיטִב לָךְ וּלְבָנֶיךָ בְּתִרְךָ עַד עֲלֵם אַרִי תַעֲבֵד דְּתִקֵּן וְדְכָשֵׁר קִדְּםָּ יִי אֱלֹהֶיךָ: ס

שְׁלִישִׁי כַּס כִּי־יִכְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אֹתָהּ בְּא־שְׁמָה לְרִשְׁתָּ אוֹתָם מִפְּנֵיךָ וּרְשַׁתְּ אוֹתָם וְיִשְׁבְּתָּ בְּאַרְצָם: כִּי־יִכְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אֹתָהּ בְּא־שְׁמָה לְרִשְׁתָּ אוֹתָם מִפְּנֵיךָ וּרְשַׁתְּ אוֹתָם וְיִשְׁבְּתָּ בְּאַרְצָם: אַרִי יִשְׁעִי יִי אֱלֹהֶיךָ יֵה עֲמֻמָּא דִּי אַתָּה עָלִל לְתַמָּן לְתַרְכָּא תְּתִיב מִקְדָּמָךְ וְתִיבִית תְּתִיבֵן וְתִיבִית בְּאַרְעֵהוֹן: ז הַשְּׁמֵר לָךְ פְּתִיעוּב אֶת־חִלּוֹי אַחֲרֵי

ההוא אַרִי מִנְשֵׁי יִי אֶלְהֶכּוֹן יִתְכּוֹן לְמַדַּע הַאִתִּיכּוֹן רַחֲמֵי
 יְהוָה יִי אֶלְהֶכּוֹן בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נִפְשְׁכֶּךָ : ה אַחֲרֵי יְהוָה
 אֵלֶהֶיכֶם תֵּלְכוּ וְאֹתוֹ תִּירְאוּ וְאֶת־מִצְוֹתָיו תִּשְׁמְרוּ
 וּבְכָלֹּךְ תִּשְׁמְעוּ וְאֹתוֹ תַעֲבֹדוּ וְכֹךְ תִּדְבְּקוּן : אַחֲרֵי יְהוָה
 אֵלֶהֶיכֶם תֵּלְכוּ וְאֹתוֹ תִירְאוּ וְאֶת־מִצְוֹתָיו תִּשְׁמְרוּ וּבְכָלֹּךְ
 תִּשְׁמְעוּ וְאֹתוֹ תַעֲבֹדוּ וְכֹךְ תִּדְבְּקוּן : כֹּתֵר דִּחְלָתָא דִּי
 אֶלְהֶכּוֹן תִּתְכּוֹן וְיִתָּה תִתְחַלּוֹן וְיִתָּה פְקוּדוֹהִי תִשְׁרֹן
 וְלִמְיָמָרָה תִּקְבְּלוֹן וְיִגְדַּמּוּהִי תִפְלְחוֹן וּבְדִחְלָתָה תִתְקַרְבוּן :
 ו וְהִנְבִּיאָה הֵהוּא אֹן חִלְמֵ הַחֲלוֹם הֵהוּא יוֹמֵת כִּי
 דְּבַר־סֵרָה עַל־יְהוָה אֵלֶהֶיכֶם הַמוֹצִיא אֲתֶכֶם | מֵאַרְצָן
 מִצְרַיִם וְהַפֹּדֵךְ מִבֵּית עֲבָדִים לְהַדִּיחֵךְ מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
 צִוָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֵלְכַת בָּהּ וּבַעֲרַת הָרַע מִסְּרַבְּךָ :
 וְהִנְבִּיאָה הֵהוּא אֹן חִלְמֵ הַחֲלוֹם הֵהוּא יוֹמֵת כִּי דְּבַר־סֵרָה
 עַל־יְהוָה אֵלֶהֶיכֶם הַמוֹצִיא אֲתֶכֶם | מֵאַרְצָן מִצְרַיִם וְהַפֹּדֵךְ
 מִבֵּית עֲבָדִים לְהַדִּיחֵךְ מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 לֵלְכַת בָּהּ וּבַעֲרַת הָרַע מִסְּרַבְּךָ : וְהִנְבִּיאָה הֵהוּא אֹן חִלְמֵ
 חֲלָמָא הֵהוּא יִתְקַטֵּל אַרִי מַלִּיל מִסְּיָא עַל יִי אֶלְהֶכּוֹן דִּי
 אִפְקִי יִתְכּוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם וְיִדְרַבְּקָךְ מִבֵּית עֲבָדוֹתָא
 לְאַטְעִייתָךְ מִן אֲרַחָא דִּי פִקְדֵךְ יִי אֶלְהֵךְ לְמַהֵךְ בַּה וְיַתְפִּיל
 עַבְדֵּי דְּבִישׁ מִבְּנִינָךְ : ס כִּי יִסִּיתָךְ אֲחִידָךְ בְּנִי־אֲמִיךָ אוֹיְבֵיךָ
 אוֹיְבֵיךָ | או | אִשֶּׁת חִיקֵךְ אוֹ רַעַךְ אֲשֶׁר בְּנִפְשֶׁךְ בִּפְתֵּר
 לֵאמֹר גִּלְכָּה וְנַעֲבֹדָה אֱלֹהִים אַחֲרַיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעָתָ
 אַתָּה וְאַבְתְּיָךְ : כִּי יִסִּיתָךְ אֲחִידָךְ בְּנִי־אֲמִיךָ אוֹיְבֵיךָ אוֹיְבֵיךָ
 או | אִשֶּׁת חִיקֵךְ אוֹ רַעַךְ אֲשֶׁר בְּנִפְשֶׁךְ בִּפְתֵּר לֵאמֹר גִּלְכָּה
 וְנַעֲבֹדָה אֱלֹהִים אַחֲרַיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעָתָ אַתָּה וְאַבְתְּיָךְ :
 אַרִי יְמַלְכְּךָ אַחֲדָךְ בֵּר אֲמֵךְ או בְּרַךְ או בְּרַתָּךְ או אַתָּת
 קִמְךָ או חֲבֵרְךָ דִּי בְּנִפְשֶׁךְ בִּפְתֵּרָא לְמִימֵר נִתְךָ וְנִפְלַח
 לְטַעוֹת עֲמִמָּיָא דִּי לֹא יִדְעָתָ אַתָּה וְאַבְתְּיָךְ : ח מֵאַלְהֵי
 הַעֲמִים אֲשֶׁר סְבִיבְתִיכֶם תִּקְרְבוּ אֵלֶיךָ או תִּרְחָקוּ
 מִמְּךָ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ : מֵאַלְהֵי הַעֲמִים
 אֲשֶׁר סְבִיבְתִיכֶם תִּקְרְבוּ אֵלֶיךָ או תִּרְחָקוּ מִמְּךָ מִקְצֵה
 הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ : מִטַּעוֹת עֲמִמָּיָא דִּי בִּסְתַרְגִּיכּוֹן
 דְּקָרִיבִין לָךְ או דְּרַחֲקִין מִנְךָ מִסְּיָא אֲרַעָא וְעַד סִיפֵי
 אֲרַעָא : ט לֹא־תֵאבְדָּה לֹא וְלֹא תִשְׁמַע אֵלָיו וְלֹא־תִתְחַוֶּה
 עֵינְךָ עָלָיו וְלֹא־תִתְחַמֵּל וְלֹא־תִכְסֶּה עָלָיו : לֹא־תֵאבְדָּה לֹא
 וְלֹא תִשְׁמַע אֵלָיו וְלֹא־תִתְחַוֶּה עֵינְךָ עָלָיו וְלֹא־תִתְחַמֵּל

כה וית בעירה לפתגם דחרב: ו ואת כל שללה תקבץ
 אליהו רחבה ושרפת באש את העיר ואת כל
 שללה כליל ליהוה אלהיו והיתה תל עולם לא תבנה
 עוד: ואת כל שללה תקבץ אליהו רחבה ושרפת באש
 את העיר ואת כל שללה כליל ליהוה אלהיו והיתה תל
 עולם לא תבנה עוד: וית כל עדאה תכנוש לגו פתיה
 ותוקד בנורא ית קרמא וית כל עדאה גמיר גדם וי אלקה
 ותחי תל חריב לעלם לא תתבני עוד: יה ולא ידבק
 בידך מאומה מן החרם למען ישוב יהוה מחרון אפו
 ונתן לך רחמים ורחמך והרפך באשר נשבע
 לאבותיך: ולא ידבק בידך מאומה מן החרם למען ישוב
 יהוה מחרון אפו ונתן לך רחמים ורחמך והרפך באשר
 נשבע לאבותיך: ולא ידבק בידך מדעם מן חרמא בדיל
 דיתוב וי מתקוף רגוה וזחב לך רחמין וירחם עלך ויסגוף
 כמא די קיים לאבקה: יט כי תשמע בקול יהוה
 אלהיו לשמל את כל מצותיו אשר אנכי מצוה היום
 לעשות הישר בעיני יהוה אלהיו: כי תשמע בקול
 יהוה אלהיו לשמל את כל מצותיו אשר אנכי מצוה היום
 לעשות הישר בעיני יהוה אלהיו: ארי תקבל למימרא
 דדי אלקה למטר ית כל פקודיה די אנא מפקדך יומא
 דין למעבד דכשר גדם וי אלקה: ס
 רביע א בנים אתם ליהוה אלהיכם לא תתגדדו
 ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת: בנים אתם ליהוה
 אלהיכם לא תתגדדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת:
 בגין אתון גדם וי אלקכון לא תתחממון ולא תשוון
 מרט בין עיניכון על מית: ב כי עם קדוש אתם ליהוה
 אלהיו ובך בחר יהוה להיות לו לעם סגלה מכל
 העמים אשר עלי פני האדמה: כי עם קדוש אתם
 ליהוה אלהיו ובך בחר יהוה להיות לו לעם סגלה מכל
 העמים אשר עלי פני האדמה: ארי עם קדיש את גדם
 וי אלקה ויבד אתרעי וי למחוי לה לעם חביב מכל
 עממא די על אפי ארעא: ס ג לא תאכל פליתועבה:
 לא תאכל פליתועבה: לא תיכול כל דמרק: ד זאת
 הבחמה אשר תאכלו שור שה כשבים ושה עזים:
 זאת הבחמה אשר תאכלו שור שה כשבים ושה עזים:
 דין בעירא דתיכלון תורין אמרין דרסלין וגדנן דעזין:

כָּנָפָא וְסָרְפִיתָא וְדִיתָא לִנְהָ: יֵד וְאַת כְּל־עֵרֵב לְמִינוּ:
וְאַת כְּל־עֵרֵב לְמִינוּ: וְיֵת כֹּל עֵרְכָא לִנְהָ: טו וְאַת כֶּת
הֵיעֵנָה וְאַת־הִתְחַמָּס וְאַת־הִשְׁחָף וְאַת־הִנָּץ לְמִינָה:
וְאַת כֶּת הֵיעֵנָה וְאַת־הִתְחַמָּס וְאַת־הִשְׁחָף וְאַת־הִנָּץ
לְמִינָה: וְיֵת כֶּת נַעֲמִיתָא וְצִיצָא וְצִפּר שְׁחָפָא וְנָצָא
לִנְהוּי: טז אֶת־הַכּוֹס וְאַת־הֵינִשּׁוּף וְהַתְנַשְּׁמַת: אֶת־
הַכּוֹס וְאַת־הֵינִשּׁוּף וְהַתְנַשְּׁמַת: וְקִדְנָא וְקִפּוֹפָא וּבִרְמָא:
יז וְהַקָּאֵת וְאַת־הִרְחֻמָּה וְאַת־הִשְׁלָף: וְהַקָּאֵת וְאַת־
הִרְחֻמָּה וְאַת־הִשְׁלָף: וְקִתָּא וְיִרְקָקָא וְשְׁלִי נִנְיָא:
יח וְהַחֲסִידָה וְהָאֲנָפָה לְמִינָהּ וְהַדּוּכִיפַת וְהַעֲטָלָף:
וְהַחֲסִידָה וְהָאֲנָפָה לְמִינָהּ וְהַדּוּכִיפַת וְהַעֲטָלָף: וְחִזּוּרִיתָא
וְאִבּוּ לִנְהָ וְנִגְר טוֹרָא וְעֲטָלְפָא: יט וְכֹל שְׂרָץ הָעוֹף
טָמֵא הוּא לָכֵם לֹא יֵאָכְלוּ: וְכֹל שְׂרָץ הָעוֹף טָמֵא הוּא
לָכֵם לֹא יֵאָכְלוּ: וְכֹל רֶחֶשׂא דְעוֹפָא מִסָּאב הוּא לְכוּן
לֹא יִתְאַכְלוּ: כ כְּל־עוֹף מְחֹזר תֵּאכְלוּ: כְּל־עוֹף מְחֹזר
תֵּאכְלוּ: כֹּל עוֹפָא דְכִי תֵיכְלוּ: כּא לֹא־תֵאכְלוּ כֹל־
נְבִלָה לְגַר אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְנַנֵּה וְאִכְלָהּ אִו מִכֹּר
לְנִכְרִי כִי עִם קְדוּשָׁא אִתָּה לִיהוּה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תִבְשֹׁל
גְּדִי בַחֲלָב אִמּוֹ: לֹא־תֵאכְלוּ כֹל־נְבִלָה לְגַר אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ
תִּתְנַנֵּה וְאִכְלָהּ אִו מִכֹּר לְנִכְרִי כִי עִם קְדוּשָׁא אִתָּה לִיהוּה
אֱלֹהֶיךָ לֹא־תִבְשֹׁל גְּדִי בַחֲלָב אִמּוֹ: לֹא תֵיכְלוּ כֹל נְבִילָא
לְתוֹמֵב עֶרֶל דִּי בְּקִרְוִיךָ תִּתְנַנֵּה וְיִכְלֶנָה אִו תִּזְכְּנָה לְכֹר
עֲמִמִּין אֲרִי עִם קְדִישׁ אֵת גְּדָם יְיָ אֱלֹהֶךָ לֹא תֵיכֹל בִּשּׁוֹר
פַּחֲלָב: פ

חמישי כב עֶשֶׂר תַּעֲשֶׂה אֶת כְּלִי־תְבוּאֹת וְרָעָד הַיָּצֵא
הַשְּׂדֶה שְׁנֵה שְׁנָה: עֶשֶׂר תַּעֲשֶׂה אֶת כְּלִי־תְבוּאֹת וְרָעָד
הַיָּצֵא הַשְּׂדֶה שְׁנֵה שְׁנָה: עֲשֶׂה תַּעֲשֶׂה יָת כָּל עֲלֹלֹת
וְרָעָד דִּיפּוּק חֲקָלָא שְׂמָא בְּשִׂמָּא: כג וְאִכְלֹתָ לִפְנֵי ה' יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר לִשְׁכֹּן שְׁמוֹ שָׁם מִעֲשֶׂה
דִּגְגָּל תִּירֹשֶׁךָ וְיִצְהָרְךָ וּבִכֹּרֶת בִּקְרָךְ וְצֹאנְךָ לִמְעַן
תִּלְמֹד לִירְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־הַיָּמִים: וְאִכְלֹתָ
לִפְנֵי ה' יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר לִשְׁכֹּן שְׁמוֹ שָׁם
מִעֲשֶׂה דִּגְגָּל תִּירֹשֶׁךָ וְיִצְהָרְךָ וּבִכֹּרֶת בִּקְרָךְ וְצֹאנְךָ לִמְעַן
תִּלְמֹד לִירְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־הַיָּמִים: וְתִכּוֹל קָדָם
יְיָ אֱלֹהֶךָ בְּאַתְרָא דִּי יִתְרַעֲי לְאַשְׁרְאָה שְׁכֻנְתָּהּ תַּמָּן מִעֲשֶׂה
עֲבוּרָךְ חֲמִרָךְ וּמִשְׁחָךְ וּבְכוּרֵי תוֹרְךָ וְעֻנְךָ בְּדִיל דְּתִלְחַף

למדחל קדם יי אלהך כל יומיא: כד וכי־ירבה מן־הדך כי לא תוכל־שאתו כִּי־ירחק מן־המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשום שמו שם כי יברכך יהוה אלהיך: וכי־ירבה מן־הדך כי לא תוכל־שאתו כִּי־ירחק מן־המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשום שמו שם כי יברכך יהוה אלהיך: וארי יסגי מנף ארמא ארי לא תכול למסלה ארי יתרסק מנף אתרא די יתרעי יי אלהך לאשרא שכתמה תמן ארי יברכך יי אלהך: כה ונתתה בכסף וצרת הפסף בידך והלכת אל־המקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו: ונתתה בכסף וצרת הפסף בידך והלכת אל־המקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו: ותמן בכסףא ותצור כסףא בידך ותהך לאתרא די יתרעי יי אלהך בה: כו ונתתה הפסף בכל־אשר־תאווה נפשך בבקר ובצאן וביון ובשכר ובכל אשר תשאלך נפשך ואכלת שם לפני יהוה אלהיך ושמת אתה וביתך: ונתתה הפסף בכל־אשר־תאווה נפשך בבקר ובצאן וביון ובשכר ובכל אשר תשאלך נפשך ואכלת שם לפני יהוה אלהיך ושמת אתה וביתך: ותמן כסףא בכל די יתרעי נפשך בתורי ובענא ובחמר חדת ועתיק ובכל די תשאלך נפשך ומיכול תמן קדם יי אלהך ומסדי את ונאנש ביתך: כז והלוי אשר־בשעריך לא תעובנו כי אין לו חלק ונחלה עמך: והלוי אשר־בשעריך לא תעובנו כי אין לו חלק ונחלה עמך: ולוא די בקרניך לא תרחקנה ארי לית לה חלק ואחסנא עמך: ס כה מקצה א שלש שנים תוציא את־כל־מעשר תבואתך בשנה ההוא והנחת בשעריך: מקצה א שלש שנים תוציא את־כל־מעשר תבואתך בשנה ההוא והנחת בשעריך: מסוף תלת שנין תפק ית כל מעשר עללתך בשתא ההיא ותצנע בקרניך: כט ובא הלוי כי איזלו חלק ונחלה עמך ותגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך ואכלו ושבעו למען וברכך יהוה אלהיך בכל־מעשה ידך אשר תעשה: ובא הלוי כי איזלו חלק ונחלה עמך ותגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך ואכלו ושבעו למען וברכך יהוה אלהיך בכל־מעשה ידך אשר תעשה: ס וייתי לואא ארי לית לה חלק ואחסנא עמך וגירא ויפמא וארמלא

די בקרניך ויכלון וישבעון בדיל די יברכך יי אלהך בכל עובדי ידך די תעבד: שיש א מקץ שבע־שנים תעשה שמטה: מקץ שבע־שנים תעשה שמטה: מסוף שבע שנין תעבד שמטתא: ב וזה דבר השמטה שמוט כל־בעל משה ידו אשר ישה ברעהו לא־יגש את־רעהו ואת־אחיו כִּי־קרא שמטה ליהוה: וזה דבר השמטה שמוט כל־בעל משה ידו אשר ישה ברעהו לא־יגש את־רעהו ואת־אחיו כִּי־קרא שמטה ליהוה: ודין פתגם שמטתא דתשמט כל גבר מרי רשו די ירשי כמברה לא יתבע מן כברה ומן אחוהי ארי קרא שמטתא קדם יי: ג את־הנכרי תגש ואשר יהיה לך את־אחיד תשמט ידך: את־הנכרי תגש ואשר יהיה לך את־אחיד תשמט ידך: מן בר עממין תתבע ודי יהי לך עם אחוד תשמט ידך: ד אפס כי לא יהיה־כך אביון בִּרְבֹךְ וברכך יהוה בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה לרשתה: אפס כי לא יהיה־כך אביון בִּרְבֹךְ וברכך יהוה בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה לרשתה: לחוד ארי לא יהי כך מספנא ארי ברכא וברכך יי בארעא די יי אלהך יחב לך אחסנא למירתה: ה רק אם־שמע תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר לעשות את־כל־המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום: רק אם־שמע תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר לעשות את־כל־המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום: לחוד אם קבלא תקבל למימרא די יי אלהך למשר למעבד ית כל תפקדתא קדא די אנא מפקדך יומא דין: ו כִּי־יהוה אלהיך ברכך באשר דבר־לך והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט ומשלת בגוים רבים וברך לא ימשלו: כִּי־יהוה אלהיך ברכך באשר דבר־לך והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט ומשלת בגוים רבים וברך לא ימשלו: ארי יי אלהך ברכך כמא די מליל לך ותזוף לעממין סגיאין ואת לא תזוף ותשלוט בעממין סגיאין וברך לא ישלטון: ז כִּי־יהיה לך אביון מאחד אחיד באחד שעריך בארעך אשר־יהוה אלהיך נתן לך לא תאמץ את־לכבך ולא תקפץ את־ידך מאחיד האביון: כִּי־יהיה לך אביון מאחד אחיד באחד שעריך בארעך אשר־יהוה אלהיך נתן לך לא תאמץ את־לכבך ולא

לא תשלחנו ריקם: וכי־תשלחנו חפשי מעמך לא תשלחנו ריקם: וארי תפטרנה בר חורין מעמך לא תפטרנה ריקנן: ד העניק תענין לו מצאנך ומגנך ומקבך אשר ברכך יהוה אלהיך תתן־לו: העניק תענין לו מצאנך ומגנך ומקבך אשר ברכך יהוה אלהיך תתן־לו: אפךשא תפרש לה מענך ומאדךך וממעצרתך די וברכךך ?? אלהךך תתן לה: טו וברכתך כי עבד היית בארץ מצרים ויפדך יהוה אלהיך על־כן אנכי מצוך את־הדבר הזה היום: וברכתך כי עבד היית בארץ מצרים ויפדך יהוה אלהיך על־כן אנכי מצוך את־הדבר הזה היום: ותדבר ארי עבדך ותימא בארשא דמצרים ופרךך ?? אלהךך על כן אנא מפקדך ית פתגמא דדין יומא דין: טו והיה כ־יאמר אִיךך לא אצא מעמך כי אהבך ואת־ביתך כ־טוב לו עמך: והיה כ־יאמר אִיךך לא אצא מעמך כי אהבך ואת־ביתך כ־טוב לו עמך: ויהי ארי יומר לך לא אפוק מעמך ארי רחמך וית אנש ביתך ארי טב לה עמך: ו ולקחת את־המרצע ונתתה באונל ובדלת והיה לך עבד עולם ואף לאמתך תעשה־בן: ולקחת את־המרצע ונתתה באונל ובדלת והיה לך עבד עולם ואף לאמתך תעשה־בן: ותסב ית מרצעא ותמן באדנה וברשא ויהי לך עבד פלח לעלם ואף לאמתך תעבד בן: יח לא יקשה בעינך בשלחך אתו חפשי מעמך כי משנה שְׂכָר שְׂכִיר עבדך שש שנים וברכך יהוה אלהיך בכל אשר תעשה: לא יקשה בעינך בשלחך אתו חפשי מעמך כי משנה שְׂכָר שְׂכִיר עבדך שש שנים וברכך יהוה אלהיך בכל אשר תעשה: לא יקשי בעינך במפטרך ומה בר חורין מעמך ארי על חד תרין באגרי אגריא פלחך שית שנין וברכךך ?? אלהךך בכל די תעבד: פ

שביעי יט פל־הכבֹּר אשר יולד בבקרך ובצאנך הוֹכֵר תקדיש ליהוה אלהיך לא תעבד בכבד שוֹרְךָ ולא תגז בְּכוֹר צאנך: פל־הכבֹּר אשר יולד בבקרך ובצאנך הוֹכֵר תקדיש ליהוה אלהיך לא תעבד בכבד שוֹרְךָ ולא תגז בְּכוֹר צאנך: כל בוקרא די יתוליד בתורף ובצענך ודוקרין תקדש קדם ?? אלהךך לא תפלח בבוקרא דתורף ולא תגז

תקפץ את־יךך מאחיד האביון: ארי יחי בך מסכנא חד מאחיד בחדא מקוריה בארצך ד?? אלהךך יחב לך לא מתקף ית לבך ולא תקפץ ית ירך מאחוד מסכנא: ח כ־יפתח תפתח את־יךך לו והעבט תעביטנו די מחסרו אשר יחסר לו: כ־יפתח תפתח את־יךך לו והעבט תעביטנו די מחסרו אשר יחסר לו: אלא מפתח תפתח ית ירך לה ואזנא תזכנה כמסת חסרונה ד־יחסיר לה: ט השמר לך פ־יהיה דבר עם־לִבְּךָ בלעל לאמור קרבה שנת־השבע שנת השמטה ורעה עינך באחיד האביון ולא תתן לו וקרא עליך אל־יהוה והיה בך חטא: השמר לך פ־יהיה דבר עם־לִבְּךָ בלעל לאמור קרבה שנת־השבע שנת השמטה ורעה עינך באחיד האביון ולא תתן לו וקרא עליך אל־יהוה והיה בך חטא: אסמך לך דילמא יהי פתגם עם לבך ברשע למימר קריבא שְׂמָא שביעתא שְׂמָא דשְׂמַטָּא ותבאש עינך באחוד מסכנא ולא תתן לה ויגרי עלך קדם ?? ויהי בך חובא: י נתון תתן לו ולא־ירע לִבְּךָ בתתך לו פי בגלל א הדבר הזה וברכך יהוה אלהיך בכל־מעשֶׁךָ ובכל משלח ירך: נתון תתן לו ולא־ירע לִבְּךָ בתתך לו פי בגלל א הדבר הזה וברכך יהוה אלהיך בכל־מעשֶׁךָ ובכל משלח ירך: מתן תתן לה ולא יבאש לבך במתנך לה ארי בדיל פתגמא דדין וברכךך ?? אלהךך בכל עובדך ובכל אושטות ירך: יא כי לא־יחדל אביון מקרב הארץ על־כן אנכי מצוך לאמור פֶּתַח תפתח את־יךך לאחיד לעניך ולאביונך בארצך: כי לא־יחדל אביון מקרב הארץ על־כן אנכי מצוך לאמור פֶּתַח תפתח את־יךך לאחיד לעניך ולאביונך בארצך: ארי לא יפסוק מסכנא מגו ארעא על כן אנא מפקדך למימר מפתח תפתח ית ירך לאחוד לעניך ולמסכנך בארצך: ס יב כ־ימכר לך אחיד העבדי או העבדיה ועבדך שש שנים ובשנה השביעית תשלחנו חפשי מעמך: כ־ימכר לך אחיד העבדי או העבדיה ועבדך שש שנים ובשנה השביעית תשלחנו חפשי מעמך: ארי יודפן לך אחוד בר ישראל או בת ישראל ויפלחנך שית שנין ובשְׂמָא שביעתא תפטרנה בר חורין מעמך: יג וכי־תשלחנו חפשי מעמך

בוקרא דענך: כ לפני יהוה אלהיך תאכלנו שנה בשנה במקום אשר יבחר יהוה אתה וביתך: לפני יהוה אלהיך תאכלנו שנה בשנה במקום אשר יבחר יהוה אתה וביתך: קדם יי אלהך תיכלנה שמה בשמה באתרא די יתרעי יי את ואנש ביתך: כא וכי יהיה בו מום פסח או עזר כל מום רע לא תזבחנו ליהוה אלהיך: וכי יהיה בו מום פסח או עזר כל מום רע לא תזבחנו ליהוה אלהיך: וארי יהי בה מומא חגיר או עזר כל מום ביש לא תפסנה קדם יי אלהך: כב בשעריך תאכלנו הטמא והטהור יחדו כצבי וכאיל: בשעריך תאכלנו הטמא והטהור יחדו כצבי וכאיל: בקרניך תיכלנה מסאבא ודכיא כחדא כבסר טביא ואילא: כג רק אתידמו לא תאכל עלהארץ תשפכנו כמים: רק אתידמו לא תאכל עלהארץ תשפכנו כמים: לחוד ית דמה לא תיכול על ארעא תשדנה כמא: פ א שמואל אתחדש האביב ועשית פסח ליהוה אלהיך כי בחדש האביב הוציאך יהוה אלהיך ממצרים לילה: שמואל אתחדש האביב ועשית פסח ליהוה אלהיך כי בחדש האביב הוציאך יהוה אלהיך ממצרים לילה: טר ית ירחא דאביבא ותעבד פסחא קדם יי אלהך ארי בירחא דאביבא אפקד יי אלהך ממצרים ועבד לך נסין בליילא: כ וזבחתי פסח ליהוה אלהיך צאן ובקר במקום אשר יבחר יהוה לשכן שמו שם: וזבחתי פסח ליהוה אלהיך צאן ובקר במקום אשר יבחר יהוה לשכן שמו שם: ותכוס פסחא קדם יי אלהך מן בני ענא ונכסת קודשיא מן תורי באתרא די יתרעי יי לאשראה שכנתה תמן: ג לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני כי בחפזו יצאת מארץ מצרים למען תזכר אתיוס צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך: לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני כי בחפזו יצאת מארץ מצרים למען תזכר אתיוס צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך: לא תיכול עלוהי חמיע שבעא יומין תיכול עלוהי פטיר לחם עני ארי בבחילו נפקתא מארעא דמצרים בדיל דתדכר ית יומא מפקד מארעא דמצרים כל ימי חייך: ד ולא יראה לך שאר בכל-

גבלך שבעת ימים ולא ילון מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבקר: ולא יראה לך שאר בכל גבלך שבעת ימים ולא ילון מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבקר: ולא יתחזי לך חמיר בכל תחומך שבעא יומין ולא יבית מן כסרא די תכוס ברמשא ביומא קדמא לצפרא: ה לא תוכל לזבח אתהפסח באחד שעריך אשר יהוה אלהיך נתן לך: לא תוכל לזבח אתהפסח באחד שעריך אשר יהוה אלהיך נתן לך: לית לך רשו למכס ית פסחא כחדא מקרויך דיי אלהך יחב לך: ו כי אסאל המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם תזבח אתהפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך ממצרים: כי אסאל המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם תזבח אתהפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך ממצרים: אלהך לאתרא די יתרעי יי אלהך לאשראה שכנתה תמן תכוס ית פסחא ברמשא כמעל שמשא זמן מפקד ממצרים: ז ובשלת ואכלת במקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו ופנית בבקר והלכת לאהליך: ובשלת ואכלת במקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו ופנית בבקר והלכת לאהליך: ותבשל ומיכול באתרא די יתרעי יי אלהך בה ותתפגי בצפרא ותהד לקרויך: ח ששתי ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת ליהוה אלהיך לא תעשה מלאכה: ששתי ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת ליהוה אלהיך לא תעשה מלאכה: שמה יומין תיכול פטירא וביומא שביעא קדם יי אלהך לא תעבד עבדא: ט שבעה שבעת תספר לך מהחל חרמש בקמה תחל לספר שבעה שבעות: שבעה שבעת תספר לך מהחל חרמש בקמה תחל לספר שבעה שבעות: שבעא שבויען תמני לך מדשריות מגלא כחדא עוימרא דארמותא תשרי לממני שבעא שבויעין: י ועשית חג שבעות ליהוה אלהיך מסת נדבת ירך אשר תתן כאשר יברכך יהוה אלהיך: ועשית חג שבעות ליהוה אלהיך מסת נדבת ירך אשר תתן כאשר יברכך יהוה אלהיך: ותעבד חגא דשבויעא קדם יי אלהך מסת נדבת ירך די תתן כמא די יברכך יי אלהך: יא ושמחת

וְלֹאֵה וְגִיּוֹרָא וְיִתְמָא וְאַרְמְלָא דִּי בְּקִרְוֵי: טו שְׁבַעַת
 יָמִים תַּחֲלֵה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה כִּי
 יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל תְּבוּאָתְךָ וּבְכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ
 וְהָיִיתָ אֶף שָׂמֵחַ: שְׁבַעַת יָמִים תַּחֲלֵה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם
 אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה כִּי יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל תְּבוּאָתְךָ
 וּבְכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְהָיִיתָ אֶף שָׂמֵחַ: שְׁבַעַת יוֹמִין תַּחֲלֵה
 קֳדָם יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּאַתְרָא דִּי יִתְרַעֵי יְיָ אֲרִי וְכִרְכֵּנָה יְיָ אֱלֹהֶיךָ
 בְּכָל צִלְתְּךָ וּבְכָל עוֹבְדֵי יָדְךָ וְתַחֲיֵי בְּרֵם חַדִּי: טז שְׁלֹשׁ
 פַּעֲמִים | בְּשִׁנְהָ יִרְאֶה כָּל־יִבְרֻךְ אֶת־פָּנָי | יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בְּחֵג הַמַּצּוֹת וּבְחֵג
 הַשְּׁבָעוֹת וּבְחֵג הַסֻּפּוֹת וְלֹא יִרְאֶה אֶת־פָּנָי יְהוָה רִיקָם:
 שְׁלֹשׁ פַּעֲמִים | בְּשִׁנְהָ יִרְאֶה כָּל־יִבְרֻךְ אֶת־פָּנָי | יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בְּחֵג הַמַּצּוֹת וּבְחֵג הַשְּׁבָעוֹת
 וּבְחֵג הַסֻּפּוֹת וְלֹא יִרְאֶה אֶת־פָּנָי יְהוָה רִיקָם: תֵּלַת זְמָנִין
 בִּשְׁתָּא יִתְחַזֵּי כָּל דְּכוּרָה קֳדָם יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּאַתְרָא דִּי יִתְרַעֵי
 בְּחֵגָא דְּפִטְרִינָא וּבְחֵגָא דְּשִׁבּוּעִינָא וּבְחֵגָא דְּמִסְלָא וְלֹא
 יִתְחַזֵּי קֳדָם יְיָ רִיקָנִין: ז' אִישׁ כְּמַתְנֵת יְדוֹ כְּכִרְפֵּת יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נִתְּנָלְךָ: אִישׁ כְּמַתְנֵת יְדוֹ כְּכִרְפֵּת יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נִתְּנָלְךָ: גְּבֵר כְּמַתְנֵת יְדוֹ כְּכִרְפֵּת דִּי
 אֱלֹהֶיךָ דִּי יִהְיֶה לָּךְ: ס ס ס

קכ"ו פסוקים, פלא"ה סימן.

לִפְנֵי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָהּ וּבִתְךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ
 וְהַלְוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְהַגֵּר וְהִיתּוֹם וְהָאֲלֻמְנָה אֲשֶׁר
 בְּקִרְבְּךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ
 שֵׁם: וְשִׂמְחָתְךָ לִפְנֵי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָהּ וּבִתְךָ וְעַבְדְּךָ
 וְאִמְתְּךָ וְהַלְוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְהַגֵּר וְהִיתּוֹם
 וְהָאֲלֻמְנָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שֵׁם: וְתַחֲדֵי קֳדָם יְיָ אֱלֹהֶיךָ אַתָּה וּבִתְךָ וְעַבְדְּךָ
 וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְלֹאֵה דִּי בְּקִרְוֵי וְיִתְמָא וְאַרְמְלָא
 דִּי בִנְךָ בְּאַתְרָא דִּי יִתְרַעֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְאַשְׁרָאָה שְׂכֻנְתָּהּ
 תִּמְן: יב וְזָכַרְתָּ כִּי־עַבְדְּ הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וְשִׂמְרַת וְעִשִּׂיתָ
 אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה: וְזָכַרְתָּ כִּי־עַבְדְּ הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם
 וְשִׂמְרַת וְעִשִּׂיתָ אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה: וְתַדְפֵּר אֲרִי עַבְדָּא
 הוֹיָתָא בְּמִצְרַיִם וְתִשְׁר וְתַעֲבֵד יַת קִמְיָא הָאֵלִין: פ
 מַפְטִיר יג חֵג הַסֻּפּוֹת תַּעֲשֶׂה לָּךְ שְׁבַעַת יָמִים בְּאַסְפֹּד
 מִגִּרְנֶךָ וּמִיֻּקְבֶּךָ: חֵג הַסֻּפּוֹת תַּעֲשֶׂה לָּךְ שְׁבַעַת יָמִים
 בְּאַסְפֹּד מִגִּרְנֶךָ וּמִיֻּקְבֶּךָ: חֵגָא דְּמִסְלָא תַעֲבֵד לָךְ שְׁבַעַת
 יוֹמִין בְּמִכְנָשׁ מֵאֲדָרָךְ וּמִמַּעֲצָרְתְּךָ: יד וְשִׂמְחָתְךָ בְּחֵג
 אֹתָהּ וּבִתְךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְהַלְוִי וְהַגֵּר וְהִיתּוֹם
 וְהָאֲלֻמְנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ: וְשִׂמְחָתְךָ בְּחֵג אֹתָהּ וּבִתְךָ
 וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְהַלְוִי וְהַגֵּר וְהִיתּוֹם וְהָאֲלֻמְנָה אֲשֶׁר
 בִּשְׁעָרֶיךָ: וְתַחֲדֵי בְּחֵג אַתָּה וּבִתְךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ

הפמרה לפרשת ראה בישעיה פרק נד

נד י"א עֲנִיָּה סַעְרָה לֹא נַחֲמָה הִנֵּה אֲנֹכִי מִרְפִּיץ בְּפוּךְ אֲבָנֶיךָ וְיִסְדַּתִּיךָ בְּסַפִּירִים: יב וְשִׁמְתִּי
 בְּדֹכַל שְׂמִשְׁתֶּיךָ וּשְׁעָרֶיךָ לְאַבְנֵי אֶקֶדָּח וְכָל־גְּבוּלְךָ לְאַבְנֵי־חֹפֶץ: יג וְכָל־בְּנֶיךָ לְמוֹדֵי יְהוָה
 וְרַב שְׁלֹם בְּנֶיךָ: יד בְּצִדְקָה תִּכְוֶנֶנִי רַחֲמֵי מַעֲשֶׂק כִּי־לֹא תִירָאִי וּמִמַּחְתָּה כִּי לֹא־תִקְרַב
 אֵלֶיךָ: טו תָּן גִּזְרֵי יְגֹר אֶפֶס מֵאוֹתֵי מִי־גֵר אֶתְּךָ עֲלֶיךָ יִפּוֹל: טז הִנֵּה אֲנֹכִי בְּרֵאתִי חֲרָשׁ גִּפְלֵי
 בְּאֵשׁ פָּחִם וּמוֹצִיא כָּלִי לְמַעֲשָׂהוּ וְאֲנֹכִי בְּרֵאתִי מִשְׁחִית לְחַבֵּל: ז' פֶּלֶךְ־לִי יוֹצֵר עֲלֶיךָ לֹא
 יִצָּלַח וְכָל־לִשׁוֹן תִּקְוִים־אֶתְּךָ לְמַשְׁפֵּט תִּרְשִׁיעִי זֹאת נִחַלְתָּ עֲבָדִי יְהוָה וְצִדְקָתְךָ מֵאִתִּי
 נֶאֱמַר־יְהוָה: נה א הוֹי פֶּלֶץ־מָא לָכֹו לַמִּים וְאֲשֶׁר אֵין־לוֹ כֶּסֶף לָכֹו שְׁבָרוֹ וְאֹכְלוֹ וּלְכֹו שְׁבָרוֹ
 בְּלֹא־כֶסֶף וּבְלֹא מַחִיר יֵין וְחֶלֶב: נז לָמָּה תִּשְׁקְלוּ־כֶסֶף בְּלֹא־לֶחֶם וּיִגְעַעְכֶּם בְּלֹא לְשִׁבְעָה
 שְׂמֻעוֹ שְׂמֻעַ אֱלִי וְאִכְלוּ־מָוֶב וְתִתְעַנֵּג בְּדִשָּׁן גִּפְשִׁכֶּם: נח הֲטוֹ אֲזֻנְכֶם וּלְכֹו אֱלִי שְׂמֻעוֹ וְתַחֲי
 נַפְשְׁכֶם וְאַכְרַתָּה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חֲסִדֵי דְּוֹד הַנְּאֻמָּנִים: ט הֵן עַד לְאוּמִים נִתְּנוּ נְגִיד

וּמִצְוַת לְאֻמִּים: הֵן גַּם לֹא תִדְעוּ תִקְרָא וְגַם לֹא יִדְעוּ אֵלֶיךָ יְרוּצוּ לְמַעַן יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ
וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֶאֶרְךָ:

הַפְטָרָה לְעֶרְבַּ רֹאשׁ חֹדֶשׁ שָׁחַל בַּשָּׁבֹת שְׁמוּאֵל א פֶּרֶק כ

יֵה וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְהוֹנָתָן מִתֵּר חֹדֶשׁ וּנְפָקְדָתָ כִּי יִפְקֹד מוֹשֶׁבֶךָ: יֵה וְשִׁלְשֶׁת תֵּרֶד מֵאֹד וּבָאֵת
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נִסְתַּרְתָּ שָׁם בְּיוֹם הַמַּעֲשֶׂה וַיִּשְׁבֹּת אֶצֶל הָאֶבֶן הָאֵל: כ וְאֲנִי שְׁלֹשֶׁת
הַחֲצִים צִדָּה אֹרֶה לְשִׁלְחֹתִי לְמִטְרָה: כא וְהִנֵּה אֲשַׁלַּח אֶת־הַנָּעַר לְךָ מִצָּא אֶת־הַחֲצִים
אִם־אָמַר אָמַר לְנָעַר הִנֵּה הַחֲצִים | מִמֶּךָ וְהִנֵּה קַחְנוּ | וּבָאָה כִּי־שָׁלוֹם לְךָ וְאִין דְּבָר
חִי־יְהוָה: כב וְאִם־כֹּה אָמַר לְעֵלָם הִנֵּה הַחֲצִים מִמֶּךָ וְהִלָּאָה לְךָ כִּי שְׁלַחְךָ יְהוָה: כג וְהִדְבָּר
אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֲנִי וְאַתָּה הִנֵּה יְהוָה בֵּינִי וּבֵינְךָ עַד־עוֹלָם: כד וַיִּסְתֵּר דָּוִד בַּשָּׂדֶה וַיְהִי הַחֹדֶשׁ
וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ אֶל־הַלְחָם לֶאֱכֹל: כה וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל־מוֹשָׁבוֹ כָּפֶעַם | בְּפֶעַם אֶל־מוֹשֶׁב הַקִּיר
וַיִּקָּם יְהוֹנָתָן וַיֵּשֶׁב אֲבִנָּה מִצֵּד שָׁאוּל וַיִּפְקֹד מְקוֹם דָּוִד: כו וְלֹא־דִבֶּר שָׁאוּל מֵאוּמָה בְּיוֹם
הַהוּא כִּי אָמַר מִקְרָה הוּא בִלְתִּי מְהוּרָה הוּא כִּי־לֹא מְהוּרָה: כז וַיְהִי מִמַּחֲרַת הַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי
וַיִּפְקֹד מְקוֹם דָּוִד וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יְהוֹנָתָן בְּנֹו מִדֹּעַ לֹא־בָא בְּיָשִׁי גִם־תְּמוֹל גִּם־הַיּוֹם
אֶל־הַלְחָם: כח וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאוּל נִשְׁאָל נִשְׁאָל דָּוִד מַעֲמָדִי עַד־בֵּית לָחֶם: כט וַיֹּאמֶר
שְׁלַחְנִי נָא כִּי זָבַח מִשְׁפָּחָה לָנוּ בָּעִיר וְהוּא צוּחֹתִי לִי אֲחִי וְעַתָּה אִם־מִצָּאֵתִי חַן בְּעֵינֶיךָ
אִמְלֹכָהּ נָא וְאַרְאֶה אֶת־אֲחִי עַל־כֵּן לֹא־בָא אֶל־שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ: לו וַיַּחֲרֹאֲף שָׁאוּל בִּיהוֹנָתָן
וַיֹּאמֶר לוֹ בְּנֵי־נָעוֹת הַמִּרְדּוֹת הֲלוֹא יָדַעְתִּי כִּי־בָחַר אֶתָּה לְבָנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבִשְׁתְּךָ וּלְבִשְׁתֵּי עֲרֹת
אִמְךָ: לא כִּי כָל־הַיָּמִים אֲשֶׁר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חִי עַל־הָאָדָמָה לֹא תִכּוֹן אֶתָּה וּמִלְכוּתְךָ וְעַתָּה שְׁלַח
וְקַח אֹתוֹ אֵלַי כִּי בְנֵי־נָעוֹת הוּא: לב וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה יוֹמֶת מָה
עָשָׂה: לג וַיִּטֵּל שָׁאוּל אֶת־הַחֲנִית עָלָיו לְהַכּוֹתוֹ וַיִּדַּע יְהוֹנָתָן כִּי־כָלָה הָיָה מַעֵם אָבִיו לְהַמִּית
אֶת־דָּוִד: לד וַיִּקָּם יְהוֹנָתָן מֵעַם הַשְׁלָחַן בַּחֲרִי אָף וְלֹא־אָכַל בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי לָחֶם כִּי
נִעְצַב אֶל־דָּוִד כִּי הִכְלָמוּ אָבִיו: לה וַיְהִי בַּבֹּקֶר וַיֵּצֵא יְהוֹנָתָן הַשָּׂדֶה לְמוֹעֵד דָּוִד וְנָעַר קָמָן
עִמּוֹ: לו וַיֹּאמֶר לְנָעָרוֹ רֵץ מִצָּא נָא אֶת־הַחֲצִים אֲשֶׁר אֲנִי מוֹרֶה הַנָּעַר רֵץ וְהוּא־יִרְהַ חֲצִי
לְהַעֲבֹרוֹ: לו וַיָּבֹא הַנָּעַר עַד־מְקוֹם הַחֲצִי אֲשֶׁר יָרָה יְהוֹנָתָן וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרָי הַנָּעַר וַיֹּאמֶר
הֲלוֹא הַחֲצִי מִמֶּךָ וְהִלָּאָה: לה וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרָי הַנָּעַר מִהֲרָה חוֹשָׁה אֶל־תַּעֲמֹד וַיִּלָּקֵט
נָעַר יְהוֹנָתָן אֶת־הַחֲצִים וַיָּבֹא אֶל־אֲדָנָיו: לו וְהַנָּעַר לֹא־יָדַע מֵאוּמָה אֵף יְהוֹנָתָן וְדָוִד יָדְעוּ
אֶת־הַדְּבָר: לו וַיִּתֵּן יְהוֹנָתָן אֶת־כָּלֹו אֶל־הַנָּעַר אֲשֶׁר־לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ לְךָ הִבֵּיָה הָעִיר: מז הַנָּעַר
כֹּא וְדָוִד קָם מֵאֶצֶל הַנָּגֵב וַיִּפֹּל לְאַפּוֹ אֶרֶצָה וַיִּשְׁתַּחוּ שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים וַיִּשְׁקוּ | אִישׁ אֶת־רַגְלוֹ
וַיִּכְבּוּ אִישׁ אֶת־רַגְלוֹ עַד־דָּוִד הַגִּדִיל: מז וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדָוִד לְךָ שְׁלוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ
שְׁנֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה לֹאֲמֹר יְהוָה יִהְיֶה | בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין זֶרְעִי וּבֵין זֶרְעֶךָ עַד־עוֹלָם:

זמני השבוע

תאריך	עלות השחר		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	צאת הכוכבים
	לפני 72 ד'	לפני 120 ד'							
ו', כ"ח במנחם-אב	4.54	4.00	5.17	6.17	9.25	12.43	13.16	19.16.2	19.41
ש"ק, כ"ט במנחם-אב	4.55	4.01	5.18	6.18	9.25	12.43	13.16	19.15.1	19.40
א', ל' במנחם-אב	4.56	4.02	5.19	6.18	9.25	12.43	13.15	19.13.9	19.39
ב', א' באלול	4.56	4.03	5.19	6.19	9.25	12.42	13.15	19.12.7	19.38
ג', ב' באלול	4.57	4.04	5.20	6.20	9.25	12.42	13.15	19.11.5	19.36
ד', ג' באלול	4.58	4.05	5.21	6.20	9.26	12.42	13.14	19.10.2	19.35
ה', ד' באלול	4.59	4.06	5.22	6.21	9.26	12.42	13.14	19.09.1	19.34
ו', ה' באלול	5.00	4.07	5.22	6.21	9.26	12.41	13.13	19.07.9	19.33

הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות

לוח ללימוד הרמב"ם כ"ח במנחם אב ה'תשכ"ה – ה' באלול ה'תשכ"ה

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	כ"ח במנחם-אב	הל' עבודת יום הכפורים.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	הל' עבדים.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע מט.
ש"ק	כ"ט במנחם-אב	פרק ד-ה. הל' מעילה.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ב.	מ"ע מט. קיח.
א'	ל' במנחם-אב	פרק ב-ד.	פרק ג.	מל"ת קיג.
ב'	א' באלול	פרק ה-ז.	פרק ד.	מל"ת קיד.
ג'	ב' באלול	פרק ח. לך אזהב וגו'. ספר הקרבנות והוא ספר תשיעי. הל' קרבן פסח.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ה.	מל"ת קיד. מ"ע נה. מל"ת קטו. קטז.
ד'	ג' באלול	פרק ג-ה.	פרק ו.	מ"ע נז. נו. נח.
ה'	ד' באלול	פרק ו-ח.	פרק ז.	מל"ת קכה. קכג. קכח. קכו. קכז. קכא. קכב.
ו'	ה' באלול	פרק ט-י. הל' חגיגה.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ח.	מל"ת קיז. קיט. קיח. מ"ע נג. נב.

זמני הדלקת הנרות

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
ראה	18:35	19:53	18:57	19:56	18:47	19:56	18:56	19:54
שופטים	18:27	19:44	18:49	19:47	18:39	19:47	18:48	19:45

לזכות אנשי החסד הדגולים
הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש